SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No.33 So. Boston, Mass., Rugpiučio (August) 14 d., 1924 m. Metai X

Klaipėdoj Rengė Sukilimą.

Klaipėdoj Buvo Rengiamas Sukilimas.

Klaipėdoje susektas sąmokslas sukilimo keliu paskelbti freištatą. Maištininkų Komitetą sudarė vokiečiai, vadovaujant Rytprusių Hackenkreuzer'ių organizacijai. Sąmokslo vadai suimti ir eina tardymas.

Liet. Pasiut. Am.

Nepaprasta Žmogžudystė

Daktaras kaltinamas nužudyme savo švogerio.

BOSTON, MASS. Praeitos pėtnyčios vakare tapo nušautas tulas Noble, kuris varė nejudinamų turtų biznį. Tą vakarą jis parėjo namon ir, matyt, vos spėjus jam praverti duris, paleista jin šuvis, kuris pervėrė jo galvą ir užmušė jį ant vietos.

Jo švainys, Dr. R. D. Thiery, rastas sklepe peiliu sužeistas ir pritrenktas. Daktaras davė paaiškinimą, kad kada jis parėjo namon, tai rado savo švogerį gulinti prie durų negyvą. Ir kada jis susigužė prie jo žiurėti, kas su juom atsitiko, tai pamatė iš kito kambario ateinant vagį, kuris turėjo pilnas rankas sidabrinių daiktų. Daktaras susikibo su vagiu ir pradėjo imtis. Vagis turėjo peilį. Jiedu besimstydami nusirito trepais į sklepą, kur daktaras buvo taip smarkiai pritrenktas, kad nebežinojo kas toliau dėjosi.

Iš karto policija patikėjo tai pasakai. Bet vėliau pradėjo abejoti ir pagaliau suareštavo daktarą primesdama jam žmogžudystės apkaltinimą. Jų namuose rasta revolveris, su kuriuom manoma buvo nušautas Noble. Detektyvai tvirtai mano, kad daktaras bus papildęs tą žmogžudystę. Daktaras dabar randasi ligoninėj. Praeitą subatą buvo padaryta jam operacija.

Nesusipratimas Francuzuose.

Dėl Ruhr okupacijos iškilo ginčai tarp pačių francuzų.

Francijos premjeras Herriot praeitą savaitę apleido Londono konferenciją su kitais savo atstovais ir išvažiavo į Paryžių laikyt pasitarimo su valdžia. Žada sugrįžti atgal į Londono konferenciją. Nesusipratimas iškilo dėl Ruhr dalies evokacijos.

Francuzai laiko užėmę tą vokiečių dalį. Vokiečių atstovai, atvykę į Londoną, pareikalavo, kad francuzai tuojau apleistų ją. Anglai pritarė vokiečių reikalavimui. Premjeras Herriotas butų prie to pristojęs tuojau, bet francuzų generolas Nollet, remiamas finansų ministerio Clementel, pasipriešino tam ir pasiulė savo rezignaciją, jei bus Ruhr dalis apleista. Tuo budu kilo nesusipratimas tarp pačių franeuzų ir Herriotas gavo išvažiuoti į Franciją pasitarti pirma, negu davus galutiną žodį tuo klausimu.

Gen. Nolletas laikosi nuomonės, kad Ruhr dalis galės buti apleista tik tada, kada Vokietija taps galutinai nuginkluota, kada nesimatys jokio pavojaus iš jos pusės.

Du Nusišovė.

SAVANNAH, GA., rugp. 11d. Čia tapo nušauta vienas policmonas ir nepažįstamas žmogus ir trečias sunkiai sužeistas. Policmonas, W. F. Hodges suareštavo du vyrus ir norėjo pašaukti patrolarmobilių. Vyrai bandė pabėgti ir prasidėjo šaudymasi.

Demonstracija Romoj.

Praeitą subatą bolševikai buvo surengę demonstraciją Romoje prieš esamąją Italijos valdžią. Demonstruotojai šaukė "Šalin Mussolini, Šalin fašizmas!" Bet valdininkai, sakoma, šaltai žiurėjo į tą demonstraciją.

Jautis Nudurė.

SIOUX FALLS, S. Dak. rugp. 11 d., Andrew S. Andreson, kuris buvo nominuotas į gubernatorių, šiandie tapo jaučio nudurtas. Sakoma, jisai išėjo į ganyklas pažiurėti savo kaimenės ir tada jį užpuolo jautis. Andreson buvo nemažas politikierius.

Protestuoja.

Lietuvos gyventojai baisiai nusiminę ir susirupinę dėl to, kad klerikalai nutarė panaikinti savivaldybes.

Čia ir ten Lietuvos liaudis neša protestus prieš savivaldybių panaikinimą. Ir labai dievobaimingi katalikai protestuoja prieš tokius nežmoniškus kunigų darbus. Kedainių apielinkė be skirtumo pažiurų griežtai užprotestavo. Niekas nenori, kad savivaldybės butų panaikintos, išskyrus kunigus ir davatkas.

Leviathan Atplaukė į Bostoną.

Leviathan, vienas iš dviejų didžiausių laivų pasauly, atplaukė į Bostoną pataisymui. Tik So. Bostone yra pakankamai didelė vieta tokiam laivui pataisyti.

Trumpai.

CAMBRIDGE, Mass. Jakutis pasimirė. Ir Sutkų sunus, Alfonsas, pasimirė praeitą ketvergą.

BALTIMORE, Md. Sandarietis Vincas Velžys apsivedė su p-le Milaševičiute.

CHICAGO, Ill. Nusinuodino Antanas Butvidas, kuris tulą laiką nebegyveno kartu su pačia.

NORVEGIJA. Naujas prohibicijos kabinetas mano suduriti galą su galu Valstybės finansus be gavimo taksų iš svaiginančių gėrimų.

BOSTON, Mass. Utarninke atvyko čia 12,000 kareivių, kurie dalyvavo praeitam kare. Turėjo parodą.

Klaipėdos miesto valdyba paskyrė 150,000 litų bedarbiams šelpti.

Lietuvoje naujų savivaldybių rinkimai paskelbta rugsėjo mėn. 19 ir 20 dd.

Iššoko iš Laivo.

Apie 30 metų vyras iššoko iš laivo vardu Nantasket prie Paddocko salos. Žmogus kaip iššoko, taip ir dingo. Nieks jo nebematė. Laivas nesustojo.

Francuzai Apleis Ruhr.

Francuzų premjeras Herriotas sugrįžo į Londoną. Jis turėjo Paryžiuje pasitarimą dėl apleidimo vokiečių užimtos dalies žemės, vadinamos Ruhr. Premjeras pranešė, kad francuzai sutinka evokuoti. To reikalavo vokiečiai ir už tai stovėjo kitos šalys.

Butai Vienugiams.

"Lietuvos" pranešimu, kažkas sumanęs Kaune pastatyti didelį penkių aukštų namą, kuriame busią 6000 vietų nevedusiems ir netekėjusioms gyventi. Kiekvienas ano namo gyventojas turėsiąs kambarį, kuriame tilps: viena lova, stalas, kedė ir viena spinta drabužiams pakabinti. Be to, tame name busią įrengta pirtis, tynės, restoranas, skalbykla, knygynas, salė svečiams priimti ir kiti patogumai. Į gyvenamus kambarius niekam iš pašalinių žmonių nebusią galima užeiti, kad tuo budu geriau butų galima palaikyti namų tvarką ir dorą.

Kriminalės Policijos Viršininkas išleido atsišaukimą į visuomenę, kviesdamas ją policijai gaudyti pabėgusius kalinius, kurių dar virš dešimties slapstosi. Pastebėjus kur nors slapstantis įtartiną asmenį, reikia tuoj pranešti artimiausiai policijos nuovadai ar šaulių buriui.

Atstovybės Pranešimas.

Rugpiučio 6 d. pusė trijų po piet prezidentas Coolidge iškilmingoje audijencijoje priėmė iš buvusio Lietuvos Atstovybės Charge d'Affaires, p. Kazio Bizausko kredencialus, kuriais p. K. Bizauskas skiriamas Lietuvos Nepaprastu Pasiuntiniu ir Įgaliotu Ministeriu Amerikai. Kredencialai pasirašyti birželio mėn. 4 d. Lietuvos Prezidento A. Stulginskio ir kontrasignuoti buv. Ministerio Pirmininko ir Užsienių Reikalų Ministerio p. E. Galvanausko.

Įteikdamas kredencialus p. Amerikos Prezidentui naujai paskirtasis Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotasis Ministeris pasakė šitokią kalbą:

Ponas Prezidente:

Turiu garbės įteikti Tamistai, p. Prezidente, kredencialus, kuriais Lietuvos Prezidentas paskyrė mane Nepaprastu Pasiuntiniu ir Įgaliotu Ministeriu Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Šia proga naudojuos, p. Prezidente, kad Lietuvos Prezidento vardu išreikšti Tamistai jo augštos pagarbos ir nuoširdžiausių linkėjimų Jungtinių Valstybių laimei.

Asmeniškai teikia man didelio malonumo atstovauti atstatytą Lietuvos Respubliką Jungtinėse Valstijose. Jungtinių Valstybių Vyriautybė suteikė didelės moralės pagalbos mano Vyriausybei, gal sunkiausiu jos ekzistavimo laiku, pripažindama Lietuvą de jure be jokių sąlygų. Jungtinės Valstybės visuomet buvo antroji tėviškė daugeliui mano tautiečių. Visi tie faktai stiprina ryšius tarp dviejų kraštų.

Per tą trumpą laiką, kuriuo man buvo pavesta Lietuvos Atstovybės reikalai, sunaudojau savo geriausias pastangas, kad sustiprinti draugiškus santykius tarp Lietuvos ir Jungtinių Valstybių. Tolymesnis ir gilesnis įgyvendinimas to tikslo bus mano nuolatinis siekimas, kuriame, p. Prezidente, tikiuosi galėsiąs laukti iš Tamistos malonaus pritarimo ir stiprios ir draugingos paramos iš Tamistos Vyriausybės.

P. Amerikos Prezidentas, priėmęs kredencialus, atsakė šitaip:

Ponas Ministeri:

Su malonumu priimu iš Tamistos rankų Lietuvos Respublikos Prezidento raštą, kuris akredituoja Tamistą kaipo Nepaprastą Pasiuntinį ir Įgaliotąjį Ministerį prie Jungtinių Valstybių Valdžios.

Pastangos, Tamistos padarytos einant Charge d' Affaires pareigas, kad išlaikyti ir sustiprinti draugingus santykius, taip laimingai esančius, tarp dviejų Vyriausybių, yra užtikrinimu, kad Tamistos misijos reikalai Tamistos augštesnioje rangoje, kaipo Nepaprasto Pasiuntinio ir Įgaliotojo Ministerio, bus vedami abiem Vyriausybėm patenkinamu budu, ir aš busiu tikrai laimingas bendradarbiauti su Tamista kiekvienu tinkamu keliu siekiančiu prie šio naudingo tikslo.

Bostono Siuvėjai Sustreikavo.

Geri linkėjimai, kuriuos Tamista išreiškei Lietuvos Prezidento vardu yra augštai įvertinami, ir aš busiu dėkingas, jei Tamista busi taip geras užtikrinti jį, kad jie yra nuoširdžiai grąžinami.

Tikėdamasis, kad Tamista rasi savo nuolatinį buvimą musų tarpe maloniu, aš esu laimingas suteikti Tamistai formalį pripažinimą Tamistos augštoms pareigoms.

Po to buvo trumpas neoficialus pasikalbėjimas. P. Prezidentas ypatingai domėjosi Lietuvos ekonomine padėtimi. Gale buvo perstatytas p. Prezidentui Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius p. H. Rabinavičius.

Šia proga pranešama, kad oficialiai nuo rugpiučio mėn. 6 d. Lietuvos Respublikos Atstovybei suteikiamas Pasiuntinybės vardas.

Lietuvos Pasiuntinybė.

Baisi Tragedija.

Lietuvis peršovė pačią ir patsai nusišovė.

CARRICK, PA., rugp. 6 d. Julius Cigelis, 35 m. amžiaus, sunkiai peršovė savo pačią ir patsai nusišovė ant vietos. Moteris išgys. Tragedija įvyko dėl meilės dalykų. Tulas smuklės užlaikytojas iš Pittsburgo buvęs įsimylėjęs į Cigelienę ir dažnai pavežiuodavęs ją automobilių ir pamylėdavęs. O vyras, iš darbo parėjęs, nerasdavęs padarytos vakarienės.

Žmogžudžiai Dainuoja.

CHICAGO, ILL., rugp. 11 d. Šiandie čia svečiai aplankė valstijos kalėjimą, kur randasi du jauni milionieriai žmogžudžiai, Loeb ir Leopold. Jiedu pasakė saugotojui, kad jie nori padainuoti svečiams. Jiems leista. Leopoldas atsisėdo prie piano, o Loebas vedė ir daina skambėjo gražiai. Jiedu dainavo "Where the Lazy Daisies Grow" (Kur tingios saulelės auga).

Laužo Įstatymus.

Lietuvos seimo pirmininkas kun. J. Staugaitis sulaužė įstatymus.

Krikšč. dem. pagaliau visai išėjo iš vėžių Lietuvos seime. Seimo pirm. kun. Staugaitis nebeprisilaiko seimo statuto. Veda posėdžius kaip jam patinka. Pašalina nepatinkamus asmenis iš seimo be prasikaltimo. Purėnienę jisai pašalino visai bereikalo. Valstiečių Liaudininkų frakcija užprotestavo prieš tokį nekulturingą klerikalų elgimąsi.

Didelis Streikas.

Virš 4000 siuvėjų išėjo į streiko. 22 streikieriai jau atešaukti. Streikas, manoma, greitai bus laimėtas.

BOSTON, MASS. Praeitą panedėlį išėjo ant streikų virš 4000 vyrų ir moterų siuvėjų, Amalgamated Clothing Workers of America lokalės unijos. Streikan yra išėję 7 unijos. Streikas išsauktas organizuotai ir gerai parengtu laiku. Tat manoma streiką laimėti į sąvaitę bei porą sąvaičių.

Šiuom kartu streikieriai nereikalauja algas pakelti, bet reikalauja, kad darbdaviai laikytųsi prie pirmiau padarytų sutarčių. Svarbiausis streikierių reikalavimas tai, kad samdytojai užsistatytų kauciją, kaipo užtikrinimą, kad jie nesiųs darbo į skebų dirbtuves. Jie buvo prižadėję pirmiau to nedaryti, bet, darbininkai sako, kad jie nesilaikė savo žodžio. Nedidelis reikalavimas, todėl manoma, kad greitai kompanijos priims streikierių reikalavimą. Ypač kuomet dabar prisiartina rudeniniu rubų darbas. Kitam numery parašysime plačiau apie tą streiką.

Dvidešimts du streikieriai jau suareštuoti už "užkimšimą" šaligatvio. Bet už valandos juos išbylavo. Darbininkams patartina visiems laikytis iš vienо, tada greičiau bus laimėtas streikas.

Pasikorė dėl Pačios.

DAYTON, O., rugp. 11 d. Šiandie pasikorė Harry Kilmer, kurio pati praeitą sasaitę netyčia nusinuodino, pačmus perdaug gyduolių. Vyras papildė saužudystę dėl nelaimės savo pačios, kurią jisai tikrai mylėjo.

Pati Pamokino Vyrą.

DETROIT, MICH. Tulas Michael Roscoe, labai susibaręs su pačia, bandė sužinoti ar ji myli jį kiek, ar ne. Jis parašė jai laišką, kuriame atsisveikina su ja ir sako, kad eina pasiskandyti. Pati manė, kad jis taip ir padarė. Bet rytą atėjo pusryčiauti. Žmona tuojau pašaukė policiją, kuri ir nutarabanijo jį į nuovadą.

$22,000,000 Naujam Bulvarui.

CHICAGO, ILL. — Padaryta planai pravesti bulvarą ten, kur dabar yra South Water gatvė. Bulvaras tiesis nuo Michigan ave. iki Lake st. Norima padaryti labai gražų bulvarą, nes paskirta $22,000,000 jo išlaidoms.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO.

Worcester, Mass., 16 kp.:
Dagilis Mikas,
Gludis Dominikas,
Puidokas Simanas,
Timinskas Algirdas,
Baranauskas Andrius,
Glavickas Rokas.
Cambridge, Mass., 9 kp.:
Savage Juozas.
Chicago, Ill.:
Jonas Gelgaudas.

AUKA SANDAROS FONDAN.

Gerb. S. Jokubauskas, So. Bostonietis, aukavo Sandaros fondan $10.00. Varde organizacijos tariu širdingai ačiu.

C. V. Sekret. V. M. Č.

Sandariečiai jau Veikia.

Pats vasaros karštis rugpiučio mėnesyj. Rodos lietuvių tautinis veikimas vasaros laiku apsistoja, tačiau Sandariečiai įvairių kolionijų veikia ir gana smarkiai veikia. Tas parodo, kad pas mus Sandariečius yra darbščių žmonių ir sumanumo. Rytinių kolionijų Sandariečiai organizatyviame veikime maždaug visi veikia, tačiau Worcesterio 16-tos kuopos draugai yra šioje srityje pirmutiniai. Bostono Sandariečiai veikia, bet jau kitoj srityj; So. Bostoniečiai pasižymi savo veikimu tai įvairiais parengimais išvažiavimu, kaip tai: ekskursijomis, piknikais ir t. p. Cambridge 9-tos kuopos sekr. gerb. V. A. Visminas, mums praneša, kad Cambride'io Sandariečiai paseks Worcesteriečius, o Connecticut'o Sandariečiai taipgi turi maždaug panašius parengimus kaip So. Bostoniečiai. Iš to jau matome, kad veikimas stambesnėse kuopose yra gana platus, mažesnės kuopos taipgi veikia rytuose, tik vakarų Sandariečiai gal but yra kiek atsilikę, nes mažai apie juos žinių turime.

Chicagos Sandariečiai, kiek matosi, iš gautų pranešimų, taipgi nemiega, ir trumpoj ateity Chicagiečiai žada pasirodyti gana plačiai savo veikimu. Mes jau iš senovės žinome, kad Chicagoj, kada padaroma pasijudinimas, tai jau tada su draugais Chicagiečiais nei jokia Sandariečių kolionija negali susidėti. Turime žinių, kad gerb. Chicagos inteligentai tuojau žada pasijudinti ir nėra abejonės, kad inteligentų burelis tenai yra nemažas, jie gali pajudinti visą Chicagos Lietuvių kolioniją momentaliai.

Abelnai Sandariečiai kaip rytuose, taip vakaruose veikia išskiriant kolionijas New Yorko ir Pennsylvania valstijas. Ten yra kiek apsistojimas, tačiau orui kiek atvėsus pasirodys šių valstijų Sandariečiuose veikimas.

Gerbiami Sandariečiai, prašome visų, kad kiek galint veikimą plačiau praplėstumėte Lietuvių kolionijose, ypatingai musų pareiga visados ir visur daugiausia padaryti pastangų organizatyviame darbe. Taipgi prašome, kad gerb. kuopų viršaičiai ir šiaip veikėjai nepatingėtumėte Centrą painformuoti apie savo veikimą. Tas yra labai svarbu. Kuomet Centro valdyba žino kas yra veikiama kuopose, jinai gali spręsti kaip ir kur reikalinga kokių nors budu kuopoms prigelbėti bent kokiame veikime.

ALTS. C. Sekr. V. M. Č.

Sandariečių Domei.

Gerb. kuopų viršininkai ir veikėjai Sandariečiai, dar kartą norime pastebėti, kad tamistos padarytumėte savo kuopų susirinkimuose, ar šiaip jau pastangų surinkti mokestis užsivilkusias, nes nesulaukdami jokių pranešimų nei mokesčių nuo tų narių, kurie yra skolingi, tokius narius turim spenduot sulaikant jiems laikraštį "Sandarą."

Nariai, kurie nujaučiate, kad tamistų mokestis už organą jau yra užsitęsus, tuojaus matykit kuopos sekretorių, ir apmokėkit savo duokles, tas turi buti padaryta su šiuom mėnesiu. Mes persergėjimą šiuomi reikalu esame padarę keletą sykių, ir šį kart jau pareiškiame, kad visų tų narių, kurių mokestis yra užsivilkus virš 4-rių mėnesių ir jei nebus sumokėta iki rugsėjo 5-tai dienai, tie visi nariai bus spenduojami. Todėl, draugai Sandariečiai, prašome ypatingą domę kreipti į šį skelbimą kad išvengtumėte buti spenduojami.

ALTS. C. Sekr. V. M. Č.

BRISTOL, CONN.

Auka Sandarai.

Bristolio Sandariečiai aukauja Sandaros Fondan $30.00. Valio Bristoliečiai! Taipgi malonu, kad Bristoliečiai su šia auka pasirodė, tik kaipo su pradžia savo veikimo. Pil. Jonas Zubrickas, mums rašo: "Mielas Sekretoriau. Čia tai tik pradžia mūsų pasirodymo, nepamirškit, kad musų kuopos draugai Sandariečiai yra ne iš vardo Sandariečiai, bet idealistai ir gerai pažįsta savo pareigas partijos reikaluose." Taip, mes neabejojame, kad Bristolio Sandariečiai yra iš širdies geras Sandariečias, tą liudija jų darbai ir norai darbuotis.

ALTS. C. Sekr. V. M. Č.

Sandara - Tai Sandariečiai.

Sandara tai yra tik Sandariečiai; ir atbulai, Sandariečiai tai Sandara.

Tas yra taip teisinga, kaip ir geometriškas sakinys: visas (dalykas) ne didesnis už (savo) dalis — taigi ir dalys (dalyko) nėra daugiau kaip visas.

Tas pats ir fizikoje: vanduo nepakyla aukščiaus savęs.

Reiškia, kokis dalykas nebutų, visas tik tiek turi reikšmėje —didumo, galės gerumo, etc. — kiek visos jo dalys.

Reiškia, tas pats dėsnys paliečia ir organizacijos — reiškia, paliečia ir Sandarą.

Taigi, Sandara turi savyje tik tiek didumo, galės, ir guvumo, kiek to viso randasi jos nariuose; gi nariai, atbulai, tas — kožnas savo — ypatybes atsiima, ir atsiima tik tiek, kiek jų susidaro Sandaroje.

Ir tas aiškinimas atatinka kiekvienai, — Ar tai musų, ar tai klerikalų, arba komunistų abazams; ar tai Amerikonų respublikonų, demokratų, bei kitoms partijoms, — organizacijai, kaip jau aukščiaus buvo pasakyta. Bet, mes esame Sandariečiai, mes rupinamės Sandaros reikalais, tai yra apie savo organizaciją ir save ir kalbame.

Teisingas savęs kritikavimas lošia pirmąją reikšmę ir ypatos ir organizacijos gyvenime. Ypata, kuri pastato save ant papėdės, aiškioj šviesoj, ir perleidžia save, kad ir proto akimis, pamato savyje ne tik gerumus, bet ir trukumus, ir tada tuos trukumus atatinkamai taiso. Tas pats ir su organizacija. Tik, iš dalies, ypatai, turinčiai sąvokos, yra daug lengviaus savo tobulumus ir netobulumus patėmyti, — save cenzuruoti, korektuoti — taisyti. Gi organizacija turi šimtus bei tukstančius atskirų asmenų, atskirų protų, ir čia jau reikalinga koordinacija (lygybė) ir subordinacija (palaikymas savęs mažesniu) yra reikalinga, kad ir organizacija, taip kaip žmogaus vienas kunas, galėtų lengvai save kritikuoti, taisyti—tobulinti.

Taigi, šiuomi, mes, Sandariečiai, pasistatome save, t. y., Sandarą, ant papėdės (pedestalo), ir apžiurime savo ypatybes:

Dešimties metų organizacija, iš kudikio išaugusi didelė ir kunu, ir spėkomis, ir darbais. Savo gyvavime ji sutiko ir perėjo daug pasipriešinimų — kelio užstojimų — nuo kitų srovių; matė nemažai ir vidujinių netobulumų. Vienok, žinant, kad organizacijos gyvenime dešimt metų laiko yra sulyginamai trumpas laikas, Sandara daug daugiaus nuprogresavo ir nuveikė — kaip tarpe Amerikos lietuvių, taip ir Lietuvoje, negu musų desėtkais metų aukščiaus užsimezgusios sriovės-partijos.

Imant paeiliui gerosias ir stiprosias Sandaros ypatybes:—

Gerosios ypatybės:

(1) Mes turime organizaciją, Sandarą.

(2) Ji turi tukstančius narių.

(3) Ji turi dar daugiaus tukstančių prijautėjų.

(4) Turi savo programą —politišką nusistatymą.

(5) Leidžia savo organą "Sandarą."

(6) Sandara viduriniai apsitvarkius.

Silpnosios pusės:

(1) Sandara turi buti didesnė, ir dar liuosiau vesti Amerikos lietuvių politinę opiniją, ir daryti dar didesnę įtekmę Lietuvoje ir į valdžią ir į žmones.

(2) Musų programas ir principai turi buti kuo geriausiai nustatyta, ir kuo aiškiausiai sutvarkyta. Geriausiai nustatyta, —kad atatiktų ir su Amerikos lietuvių gyvenimu, ir su Lietuvos padėtimi; kad — kaip ir dabar yra, tik dar aiškiau —apibrėžus ir apėmus visus demokratinės organizacijos dėsnius ir taisykles, kad steigti progresyviškai demokratiškąją politišką tvarką. Aiškiausiai sutvarkyti, kad visiems ir viskas butų aišku kas yra Sandara ir Sandariečiai —ko jie nori, kur jie eina.

(3) "Sandara" turi buti išplatinta tarpe didesnio burio lietuvių; ji turi buti visiems prieinamas veidrodis ir Sandaros veikmės ir siekių, ir kartu kelrodys tautinių idealų ir Amerikos lietuviams, ir Lietuvos liaudžiai, —kad "Sandara" butų visur pageidaujama, visur skaitoma, visur suprantama, — žodžiu pirmas liaudies laikraštis.

(4) Kad Sandaros atskiri nariai butų kuo plačiausiai ir politiniai ir abelnai apsiskaitę; kad jie butų **Sandaros rinktiniai vyrai** pilnoje tų žodžių prasmėje; kad jie ne tik patys prigulėtų prie Sandaros, bet ir kitus prikalbintų ir abelnai turėtų galės pasakyti kas Sandara yra, ir ko ji nori.

(5) Sandaros kuopos turi buti tvirtovės, kur butų atlaikomi visi vietiniai politikos mušiai; kuopų dvasia turi buti, nesusudus ir apsileidus, bet veikli —užkariaujanti, dominuojanti. Kiekviena kuopa turi stengtis buti kuodidžiausia — pagal savo kolionijos stovio — kuo tobuliausia. Kartu kuopa turi laikyti tvirtus ryšius su Centru, o Centras su kuopomis.

(6) Asmeniniai ginčai, garbės ieškojimas, ir pavydas turi netekti vietos musų tarpe. Sandara turi buti mums viskas! Jei Sandara bus tvirta ir garbinga organizacija, tai ir jos nariai naudosis ta garbe. Jei bus kitaip — niekam nieko neklius.

Tie visi, čia paminėti trukumai, — kuriuos aš išreiškiau pageidavimų formoje, — nors nėra taip jau "mirtini," bet visgi, iki šiol aiškųs. Tuos, ir kitus, kuriuos patėmysime, trukumus, turime apžiurėti; ko nereikia — prašalinti; ko truksta — pridėti.

Žodžiu, kad turėti Sandarą veiklia, įtekminga, ir pasekminga organizacija, reikia ją tobulinti pradedant nuo atskirų asmenų. Organizacijos netobulumuose atspindi narių ypatiški netobulumai. Pasitobulinsime mes Sandariečiai — pasitobulins ir Sandara. Tapsime mes veiklesniais, tokia bus ir Sandara.

Ir dar kartą galima pasakyti, kad Sandara yra ir didžiausia ir tobuliausia Amerikos lietuvių politinė partija. Bet: nėra pasaulyje tokio dalyko, kuris yra taip geras, kad jau negali geresniu buti. Ir Sandara gali buti ir turi buti geresnė. To reikalauja gyvumo ir bujojimo principas: dalykas turi arba progresuoti, arba nykti. Ergo, mes seksime pirmąjį.

Taigi, tobulinkimės ir veikime patys, ir Sandara augs ir tobulinsis. Kas bus Sandariečiai tas bus ir Sandara.

Sandara — tai Sandariečiai!

NADAS RASTENIS.

Waterbury, Conn. Liepos 31 d.

ANDRIUS JUODGUDIS.

Gerb. Andrius Juodgudis, žymus So. Bostono lietuvių veikėjas, ALTS. N. A. Apskričio Iždininkas, So. Bostono Lietuvių Piliečių Kliubo Pirm., Simano Daukanto Mokyklos Pirm. ir plačiai žinomas vietos Sandariečių veikėjas. Gerb. Juodgudis, yra daug pasidarbavęs prie Simano Daukanto Mokyklos, kurioje yra mokinami apie šimtas Lietuvių vaikučių. Pil. A. Juodgudis, yra taipgi daug pasidarbavęs surengime didelės Ekskursijos Laivu į Fort Strong, žodžiu sakant, jo veikimas So. Bostone yra labai žymus. Garbė So. Bostono Sandariečiams turėti tokį gabų veikėją.

Sandaros kp. Veikimas.

CLEVELAND, OHIO.

18-tos kuopos korespondentas mums rašo: "Gerb. Centro Sekretoriau: tulas veikėjas iš Worcester, Mass., rašo Sandaros reikaluose, buk Clevelandiečiai Worcesterio Sandariečius yra pralenkę organizatyviame veikime, taip beabejonės Worcesterietis pasakė teisybę, tačiau Worcesterietis toliau kalbėdamas, jau pasirodo savimeiliu, ir tvirtina, kad Worcesterio Sandariečiai Clevelandiečius organizatyviame darbe suplieks trumpoj ateity. Neginčiju, tačiau man nemalonu, kad Worcesterio Sandariečiai, darbą neatlikę, o jau taip drąsiai kalba apie Clevelando Sandariečius kaipo nieko nevertus. Palaukit vyručiai, pasiruokuosime darbu, o ne tuščiais žodžiais."

Sekretoriaus Prierašas:

Man tenka buti tarpe visu musų gerb. draugų Sandariečių, ir lygiai žiurint į visų A. L. T. Sandaros kuopų narius bei veikėjus, turiu štai ką pasakyti: Clevelandiečiai buvo ir yra uolųs Sandariečiai veikėjai. Nelabai senai Clevelandiečiai paklojo Sandaros fondan $625.00 nors tai buvo ne vienų Clevelandiečių pastangomis ta suma pinigų padaryta Sandaros labui, bet galima sakyti, kad didžiuma tos sumos tikrai yra iš Clevelandiečių. Clevelandiečiai visuomet pasižymi gerais sumanymais ir pavyzdingu veikimu. Juk Clevelandiečių yra sumanytas Piktpinigis, ir tas sumanymas yra neapsakomai geras, tik visa bėda, kad musų kuopų nariai tankiai tą Piktpinigį neišnaudoja kaip reikia. Todėl mano manymu, butų neteisinga, kad Clevelandiečiai nieko neveikia ar negali veikti.

Kaslink Worcesterio Sandariečių, taipgi turiu pasakyti pora žodžių. Worcesteriečiai jei yra pasakę, kad pralenks Clevelandiečius organizatyviame darbe, tai aš neabejoju, todėl, kad tarpe Worcesteriečių yra toks nusistatymas, tuo pačiu sykiu yra kam veikti. Štai pavyzdyn buvo mums (Centrui) pranešta, kad Worcesteriečiai jau pradeda organizatyvį vajų su pradžia rugpiučio mėnesio, tai kaip buvo sakyta, taip ir daroma. Vos kelios dienos praslinko šio mėnesio, tačiau Worcesterio Sandariečiai jau yra parodę labai gražią pradžią savo organizatyvio vajaus. Iki šiol jau Centre yra užrekorduota 8 nauji nariai iš 16-tos kuopos, Worcesterio.

ALTS. C. Sekr. V. M. Č.

WORCESTER, MASS.

Ir 16 kp. nepasiliks!

Jeigu kas manytų, kad Sandaros 16 kp. nedalyvaus konkurse, tai labai apsiriktų. Vos spėjo tik Centras nutarti rengti konkursą, tai jau visa eilė darbštesnių narių užsiregistravo. Fine! ar ne? Ir tas dar ne viskas kad mano dalyvauti konkurse, bet įsitikinę, kad laimės dovanas! Vot kaip! Girdi "pittsburgiečiai," ir "bostoniečiai" nesusilygins šį kartą. Well! atoitis parodys pasekmes.

Girdėjau, kad Ant. Kriaučiūnas jau turi gerą skaitlių naujų. Go to it, go to it, Anthony old boy!

Kaukė.

AUSYS, KURIOS NEGIRDI — IR KODĖL.

Dr. Nicoli, New Yorko valstijos Sveikatos Viršininkas išaiškina kurtumo priežastis ir duoda penkis paprastus patarimus, kurių klausant, galima kurtumo išvengti. "Pirmiausiai nemėgink išimti iš ausies vaško kaip tik su minkšta skepetuke. Antra, įsakyk vaikams nieko nedėti į ausis; guzukai, žirnukai ir kiti maži dalykėliai daug sykiu yra buvę kurtumo priežastimi. Trečia, jei koks gyvunas ausyse įsigauna, reikia mėginti jį išplauti su šiltu vandeniu; jei taip nesiseka, tuomet reikia kreiptis pas gydytoją. Ketvirta, jei liežuvėliai nesveiki, arba adenoidų buvimą parodo per nosį kvėpavimas, reikia eiti pas gydytoją ir pasiduoti išegzaminavimui; visus nesveikumus reikia prašalinti. Penkta, jei ausis pradeda skaudėti, ir kurtumo ženklai pasirodo reikia kuogreičiausiai teirautis pas gydytoją. Tuojaus gydant, galima išvengti visiško kurtumo.

Kada kalbama apie ausis naturalu manyti, kad kalbama tik apie tą ausies dalį, kurią matome ir kuri apart buvimo geros vietos dulkėms kolektuotis taippat suimta ir balso vilnis ir perneša jas į vidurines ausies dalis. Žinojimas musų girdėjimo aparato nematomų dalių konstrukcijos pagelbės suprasti, kas atsitinka, kuomet ausis pradeda skaudėti ir kokios yra kurtumo priežastis.

Apačiose centralio kanalo, kuris eina į ausies vidų yra ištempta plėvelė, kuri iš išvaizdos ir iš darbo kuri dirba vadinama ausies bugnu. Užpakalyje šio bugno, yra vidurinė ausis, kurioje yra keletas mažų kaulelių ir jie taip sutvarkyti, kad kuomet vienas juda ir kiti juda. Vieno kaulelio viršunė siekia ausies bugną iš vidaus.

Kas tik neleis tiems kauleliams liuosai judėti, arba ausies bugno sutrukimas, ar išlaukinio ausies kanalo užsikimšimas bus priežastimi girdėjimo netekimo, daugiau ar mažiau, priklausant ant kiek susitrukdys balso vilnių pernešimas.

Išlaukinis ausies kanalas turi daug vaško. Jis suima dulkes, ir mažus gyvunus, kurie įsigauna į ausį.

Spilkų, krapštukų, degtukų ir kitų aštrių dalykų niekuomet nereikia į ausį dėti, kad tuomi iškrapščius vašką, nes taip galima perdurti arba kaip nors ausies bugną sužeisti. Jei pasirodo reikalas ausį išvalyti, reikia daryti su minkšta šlapia skepetaite, susukta smailiai.

Kartais tėvai mano, kad ausies skaudėjimas yra vaikų paprasta liga ir gamtai duodama liuosybė tai atitaisyti, kartais įlašinant šilto aliejaus, kad tuomi skausmą sumažinus. Daug protingiau yra pašaukti gydytoją, kaip tik ausis pradeda skaudėti. Skausmas ausyje su karščiu ar be karščio reiškia kokį nors užsikrėtimą, ir užsikrėtimas kartais gali buti labai pavojingas. Jei gydytojas atėjęs randa, kad ausies bugnas ištinęs jis praduria jį, kad leisdus skystimms ištekėti. Jei jis to nepadarytų, ausies bugnas pats truktų.

Kaip galima kurtumo išvengti? Nuo vidurinės ausies į gerklę siekia maža triubelė vadinama Eustachian triubele. Ji įleidžia orą į vidurinę ausį, kad oro spaudimas ant ausies bugno butų vienodas iš abiejų pusių.

Jei liežuvėliai ir gerklės plėvelė apie tą triubelę yra sveikam stovyj vidurinė ausis neužsikrės. Bet jei liežuvėliai nesveiki ir adenoidai auga ypač prie pat triubelės, galima lengvai ausį užkrėsti ypač tuo laiku kada žmogus turi šaltį nosyje ir gerklėj. Vidurinės ausies užkrėtimas daugiausiai atsitinka tuojaus po sirgimo tymų, skarlatinos arba kitos ligos.

Joseph Conrad — Vertē Marcas Baukas.

Juozas Konradas.

VERTĖJO PRIERAŠAS.

Užpraeitą sekmadienį, rugp. 3 d., apjuosė pasaulį liudna žinia, pranešdama, jog vienas iš žymiausių pasaulio rašytojų umu, ramiai užgeso krėsle besėdėdamas. Tai buvo Juozas Konradas (Joseph Conrad), Anglijos novelistas. Jojo biografija jau parašyta keletas metų atgal, jo veikalų rinkinys išleistas, jam dar begyvenant, nors paprastai tas daroma autoriui numirus.

Juozas Konrodas buvo marių gyvenimo, laivų darbininkų paveikslo atspindėjas. Ir buvo realistas. Jo veikalų dvasia, jo pasaulėžiura symbolingai nupasakota jo paties įžangoj prie jo vienos knygos "Asmeniniai Atsiminimai." Tą jo straipsnį rasite žemiau išverstą. Jis svarbu perskaityti kiekvienam literaturos mėgėjui ne tik dėl to, kad gražiai parodo Juozo Konrado sielą, idealogiją, etc., bet dar ir dėl to, kad jis tuom pačiu kartu išneša į šviesą daug literatinių taisyklių, kurių geras rašytojas prisilaiko.

Juozas Konradas gimė gruodžio 6 d., 1857 m., Lenkijoj. Jo tikra pavardė yra Korzeniowski, bet jis pradėjo vadintis po žinomu vardu su pasirodymu jo pirmos knygos "Almayer's Folly." Dėl caro persekiojimo jisai jaunas turėjo apleisti Lenkiją ir išvykti į Francuziją. Budamas devyniolikos metų amžiaus Konradas gavo darbą ant fruncuzų laivo. Keletą metų vėliau nuėjo dirbt ant anglų laivo, kuris plaukė Azovo mariose. Kaip matome Konradas ne visai jaunas pradėjo mokintis anglų kalbos, tačiau šiandien jis skaitomas, berods, vienas iš geriausių Anglijos stilistų.

Paprastai Konradas laikomas kaipo rašytojas marių ir romantingų Rytų, kur civilizacija ir barbarizmas susisiekia. Tačiau jo veikalai talpina paveikslų iš Ispanijos, Francijos, Pietinės Amerikos, etc. ir apima laiką nuo Napoleono iki šių dienų. Jo veikalo "Nostromo," kuris skaitoma geriausiu, pamatas padėtas Pietinėje Amerikoje. Jis turi vaizdžią ir turtingą kalbą aprašydamas kiekvieną dalyką. Beveik visi jo veikalai yra atspaudinti New Yorke. Praeitais metais Konradas buvo atvažiavęs į Jungtines Valstijas, bet mėnesį pagyvenęs sugrįžo atgal į Angliją.

Pats Apie Save.

Paprastai mes nereikalaujame didelio padrąsinimo kalbėti patys apie save. Tačiau ši maža knygutė (žiurėk viršun į prierašą.— M. B.) yra pasekmė draugiško patarimo ir net draugiško užsispyrimo. Aš atsikalbinėjau, bet draugingas balsas su karakteringa tampra mygosi: "Tu negali atsisakyti."

Tai nebuvo argumentas, bet aš prisižadėjau. Jei jau turiu!...

Supraskite žodžio galybę, kuris nori ką pertikrinti, privalo pasitikėti ne atatinkamam argumentui, bet atatinkamam žodžiui. Galia skambėsio visada buvo didesnė už išminties. Nesakau tai ką pašiepdamas. Geriau žmonijai priminti, negu refleksuoti įspudžiai. Nieko tikrai didelio — sakydamas didelio, turiu minty dalyką, kuris butų paliętęs žmonių masę — nėra paėjęs iš refleksijos. Imant kitaip, negalima neįmatyti golios nuogo žodžio, kaip pavyzdžiui, tokio žodžio: "Garbė" bei "Pasigailėjimas." Nebeminėsiu daugiau. Nereikia toli jų ieškoti. Šaukiami su atkaklumu ir užsidegimu su persitikrinimu tiedu žodžiai vien savo skambėsiu sujudino visas tautas ir suvilgė sausą kietą žemę, ant kurios remiasi visas socialis musų fabrikas. Štai jums "pamoka," jei tai jųs mėgstate!... Suprantama, akcentas negali buti užmirštas. Atatinkamas akcentas. Tai labai svarbu. Dideli plaučiai, griausmingas, arba švelnutis balsas. Nekalbėkite man apie savo Archimedo dalbą. Jis buvo tuštagalvis žmogus, turįs matematinį įsivaizdinimą. Matematika gauna mano pagarbą, bet man nereikalingi garvežiai. Duokite man atatinkamą akcentą, o aš pajudinsiu pasaulį.

Koksai sapnas rašytojui. Nes žodžiai ant popieros taippat turi akcentą. Taip! Tik leiskite man surasti atatinkamą žodį! Tikrai jis turi buti kur nors tarp mišačio visų dejonių ir visų džiugėsių, kylančių į orą nuo tos diedos, kada viltis, nemirtinga viltis atėjo ant žemės. Gal jis yra kur nors visai arti, nepaisomas, nematomas. Bet kaip tai. Manau, yra žmonių, kurie galėtų surasti adatą kupstoj šieno pirmu pabandymu. Kas dėl manęs, tai aš neturėjau tokios laimės.

O paskui vėl tas akcentas. Kitas vargas. Nes kas pasakys tau ar tas akcentas yra geras, ar prastas, kol žodis tebėra dar šaukiamas ir gal negirdimas ir plaukia pavėju, palikdamas pasaulį nepajudintą. Kada ten gyveno emperatorius, kuris buvo protuolis ir dar koks ten rašytojas. Jis užrašinėjo ant lentelių mintis, patarles, refleksijas, kurias laimė išlaikė ateities pamokinimui. Tarpe kitų posakių — kartoju iš atminties — atmenu šį rimtą pamokinimą: "Visi tavo žodžiai teturi heroingos teisybės akcentą." Akcentą heroingos teisybės! Labai gerai, diktatorius lengvai gali duoti tokį patarimą. Didžiuma vykinamų ant žemės teisybių yra nulankios, ne karingos. Buvo laikas žmonijos historijoj, kada akcentas heroingos teisybės pastatė pasaulį tik ant juoko.

Niekas nesitikės rasti knygutėje nepaprastos galios žodžių bei akcentų neįveikiamo heroizmo. Tačiau nors ir nenoriu pats savęs vertinti, bet turiu prisipažinti, jog Marco Aurelio patarimai yra ne man. Jie geriau tinka moralistui ne artistui. Kuklios teisybės, tai galiu jums pažadėti, na, ir atvirumo. Tokio atvirumo, kuris, nors išduotų mane priešui, tačiau neįtrauktų mano draugų.

"Įtrauktų" gal but pertvirtas išsitarimas. Nežinau ar yra tarp mano priešų bei draugų tokių, kurie geistų bartis su manimi.

"Padaryti mažą nemalonumą" geriau bus pasakius. Dauguma, kone visas, draugavimas mano kaipo rašytojo gyvenimo periode atėjo pas mane per mano knygas; ir aš žinau, jog novelistas gyvena savo darbe. Jisai tiktai vienas stovi kaipo teisingas išsvajotam savo pasauly tarp išmislytų daiktų, prietikių ir žmonių. Rašydamas apie juos, jis rašo tik apie save. Bet išpažintis nėra pilna. Jis pasilieka, dalinai, paveikslas po gaza: daugiau numatomas, negu matomas esinys —judėjimas ir balsas už pasakos užlaidos. Šiuose asmeniškuose užrašuose nėra tokios gazos. Ir aš negaliu išvengti nepamislinęs apie posakį "Kristaus Imitacijoj," kur asketingas autorius, kuris taip gerai pažino gyvenimą, sako: "Yra žmonių, kuriuos pasaulis labai gerbia, bet kada jie pasirodo žmonėse, nustoja pagarbos." Šitas pavojus gręsia pasakojimų rašytojui, kuris dasileidžia kalbėti apie save be kuklumo.

Pasirodant tiems puslapiams laikraščiuose, buvo pastebiama man, buk aš nemokąs laiko taupyti, tarytum toksai rašymas butų tik savęs pasilinksminimas, žudantis medegą ateities knygoms. Tarytum aš nebučiau pilnai literatas. Ištikrųjų, žmogus, kuris neparašė — vienos eilutės spaudai pirma sulauksiant trisdešimts šešių metų amžiaus, negali prisiversti žiurėti į savo egzistavimą, ar patyrimą, į sumą savo minčių, jausmų ir emocijų, į savo atsiminimus ir gailėjimąsi, kuris tik tiek teturi iš savo praeities. Sykį, trys metai su virš atgal, išleidus man "Jurių Paveikslą," knygutę impresijų ir atsiminimų, tos pačios pastabos buvo man padaryta. Praktiškos pastabos! Bet, teisybę pasakius, aš negalėjau suprasti kokį taupymą jie man patarė. Aš norėjau atsilyginti Jurėms, jų laivams ir jų žmonėms, kuriems aš pasilieku skolingas už tai, kas mane padarė tuom, kuom šiandien esu. Man rodės, kad tiktai tuom keliu aš galiu tai pasiulyti jų šešėliams. Neateina man į galvą niekas kitas. Labai galima, kad iš manęs yra prastas ekonomistas, tačiau nėra abejonės, kad rašau su dideliu patraukimu.

Praleidęs jaunas dienas ant marių ir prie tam tikrų aplinkybių, aš turiu ypatingą malonumą linkui tokios formos mano praeities, nes tokio gyvenimo impresijos buvo galingos, atsiliepimas tiesioginis ir gyvenimo sąlygos kokios galėjo buti patenkino mano, jauno, reikalavimus. Nebuvo tokiam gyvenime nieko tokio kas atsilieptų į sąžinę. Pasiliuosavęs nuo savo gimtinės, nuo kiekvieno kampelio, kurs turėjo mažiausią šešėlį tiesos tarti apie savo opiniją, skyriamas didelės tolumos nuo tokių afekcijų, kurios dar buvo man pasilikę, ir dargi atskirtas nuo jų abelnai nepažengusio gyvenimo budo, kuris misteriškai pasukė mane iš kelio atsakomybės, aš galiu nedvejodamas pasakyti, kad aklos jėgos aplinkybių marios buvo visas mano pasaulis ir namai per ilgus metus. Netenka tat stebėtis, kad dvejose mano knygose išimtinai kalbama apie marias, butent "Narcissuso Nigras" ir "Jurių Paveikslas," na, ir keletas trumpių apysakaičių, kaip tai "Jaunysta" ir "Typhoonas" — Aš mėginu beveik brolišku jausmu parduoti gyvenimo vibraciją ant didelio vandenų pasaulio paprastiems žmonėms, kurie per amžius plaukiojo skersai tų vienystų, taippat tą, ką tokį, kuris rodos tegyvena laivuose...

Literatas, kad pasilaikius, yra priverstas dažnai grįžti į atsiminimus ir ieškoti galios jų šešėliuose, jeigu jis nėra nusisprendęs rašyti tik tam, kad pertikrinti žmoniją, jog ji yra kokia yra, arba girti ją už tai, kas ji nėra, arba, apskritai, mokinti ją kaip užsilaikyti. Nebudamas barnių ieškotojas, neigi pagyras, neigi pranašas, aš nerašiau nieko panašaus. Kas mėgsta tokią literaturą, nepatartina gilintis į manąją. Tačiau tuom nenoriu pasakyti, kad aš nepaisau ar kas skaitys, ar ne, mano raštus. Nesinorėtų man buti paliktam ant kranto, kuomet didelė vilnis neša daugybę gyvasčių.

Man rodos, kad mažiausia vieram autoretingam kritikos kampe aš laikomas kaipo šaltakraujis, nuogų faktų atpasakotojas, ką francuzai pavadintų secheresse du coeur. Per penkioliką metų mano bandymų literaturoje nebuvo tarta apie mano raštus šiltas nei šaltas kritikos žodis.

(Bus daugiau)

Nevykus Filosofija.

Kiekvienas žmogus užėmęs kokią svarbesnę vietą visuomet nori pasirodyti, ant kiek jis turi gabumų paimtą darbą dirbti. Tas pats yra ir su "Daktaru" Pakštu. Kada tas žmogelis užėmė "Draugo" redaktoriaus vietą, tai nori marijonams pasirodyti ant kiek jis yra išmintingas ir kiek už "Tautos Fondo" pinigus yra prasilavinęs Šveicarijoje.

Tarp kitko, tas žmogelis barasi ant Amerikiečių lietuvių, kam, girdi, jie neaukauja pinigus Lietuvos kulturos reikalams. Jis tą pamokslą sakydamas Amerikos lietuviams daro prilyginimą, kad, girdi, Filipiniečiai, kurie yra geltoni puslaukiniai žmonės, kad atgauti savo nepriklausomybę, vienais metais Amerikoje yra sudėję savo nepriklausomybės atgavimui $800,000. Girdi, jie yra neskaitlingi, o tiek pajiegė sudėti, na, o mes lietuviai to negalime padaryti.

Pažvelgus į šį Pakšto pareiškimą, kyla klausimas: ar jis taip silpnai nusimano politikoje ar taip sakydamas, apgaudinėja savo marijonus, kuriu tarnu yra.

Pažvelgus į Amerikiečių lietuvių gyvenimą ir veikimą, mes atrasime, kad nuo pirmutinių dienų Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo iki šiam laikui, Lietuvai yra suaukoję bei paskolinę ne 800,000, bet viską kruvon suglaudus atrasime virš $5,000,000. Didelė tos sumos dalis ėjo per klerikalų rankas, kuri faktiškai neteko Lietuvai, nes ir pats Pakštas už Amerikiečių aukas valgė donutę budamas Šveicarijoje. Tat iš šio Pakšto pareiškimo dar tas išeina, kad jis šiek tiek prasilavinęs už Amerikiečių pinigus, šiandiena paskaito juos už žemiaus stovinčiais geltonųjų azijatų! Geras atsilyginimas, ar ne?

Tolesniai turime pastebėti, kad Pakštas, jei nori kiek daugiau turėti nusimanymo apie Amerikiečius lietuvius, tai lai pavarto Amerikos lietuvių laikraščių kompletus iš tų laikų, kada jis neva mokinosi Šveicarijoje. Jis juose suras, kad Amerikiečiai lietuviai, negana to kad yra suaukavę ir kaipo paskolą Lietuvai suteikę milionus dolerių, dar jie buvo pasiryžę kas metas Lietuvai suteikti kaipo dovaną nemažiau kaip $1,000,000 (vieną milijoną). Jie tą norėjo padaryti, per susiorganizavusią Lietuvių Piliečių Sąjungą, kurios įkurėju buvo gerb. J. Vileišis, buvęs Lietuvos atstovu Amerikai. Minėtą Piliečių Sąjunga visai trumpu laiku, prie savęs buvo sutraukus desėtkus tukstančių Amerikiečių lietuvių ir greitu laiku, atsižvelgiant į jos bujojimą, butų buvę mažiausiai bent 400,000 ar ir daugiau. Kiekvienas narys liuosu noru buvo pasiryžęs kas metai mokėti duokles $3.00, iš kurių vienas doleris butų buvę čion vietiniams reikalams, o po du dolerai nuo kiekvieno nario butų buvę Lietuvai. Reiškia, Piliečių Sąjunga butų pajiegus prie savęs sutraukti tiek Amerikos lietuvių, kad kas metas į jos iždą butų suplaukę nemažiau kaip $1,500,000, iš kurių $500,00 butų buvę Amerikos lietuvių reikalams, už kuriuos butume galėję įrengti prieglaudas likusiems našlaičiams, kuriuos šiandieną kemšame į Amerikonų prieglaudas, kur buna išauklėjami Amerikonizmo dvasioje ir jau mums žuvę amžinai ir dar kas metas Lietuva nuo mus butų gavusi kaipo dovaną, kurios nereikėtų nei grąžinti nei už jos nuošimčius mokėti tai apie 1,000,000 dolerių. Tai butų buvusi graži dovana motinai Lietuvai nuo jos sunų bei dukterų gyvenančių svetimoje šalyje! Bet pasak Pakšto, klerikalai stovėdami žemiaus geltonųjų azijatų, sugriovė tą Amerikiečių lietuvių planą ir uždavė smugį ne kam kitam kaip pačiai Lietuvai.

Šiandieną pavarčius Lietuvos laikraščius randame nusiskundimų, kad Lietuvoje litų stoka. Valstybė neturėdama pakankamai svetimos tvirtos valiutos, negali jų daugiaus leisti apyvarton. Nesant ganėtinai litų, Lietuvos ukininkams gręsia didelis pavojus galutinam ukio sugriuvimui. Na, o kada Amerikos lietuviai buvo pasiryžę kas metas į apyvartą Lietuvoje paleisti bent 10,000,000 litų, tai klerikalai tam pasipriešino ir tą amžinai užmušė. Dėl ko? Dėlto, kad jiems taip diktavo kun. bankierius Vailokaitis, nes Vailokaitis suprato gerai, kad taip reikalams einant, jis iš savo banko neturės progos Lietuvos ukininkams skolinti pinigus ir nuo jų lupti daugiau, negu 16%, mat, Valstybės apyvartoje bus ganėtinai kapitalo.

Iš aukščiaus paminėtų faktų mes gerai matome, kad klerikalams nerupi Lietuvos reikalai ir jie nesistengia jos pagerinti. Jiems daugiau rupi savas biznis. Amerikos lietuviai turėtų rimtai pagalvoti ir tai gerai suprasti. Šiandieną kuris remia jų darbus, tai kaip tik prisideda prie stumimo Lietuvą į pražutį. Šiandieną yra laikas atbusti ir nieko nelaukiant stoti į pažangos organizacijas, stoti į Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Dirbti visiems bendrai naudingą Lietuvai darbą ir klerikalų sauvalystėms galutinai užkirsti kelią. Kiekvienas norintis ką gero Lietuvai, skaitykite pažangius laikraščius: "Sandarą," "Vienybę," "Dirvą," "Varpą" ir kitus, o per juos pamatysite visus klerikalų pražutingus darbus Lietuvai.

Girkalniškis.

Ką Pasakys?

Pagalios išvažiavo Lietuvon ir kun. Kemėšis. Jam čion Amerikoje gyvenant, klerikalinė spauda jį skelbė kaipo darbininkų klasės užtarėju. Jis čia gyvendamas yra suorganizavęs "Lietuvių Darbininkų Sąjungą" kuri leidžia laikraštį "Darbininką". Beveik visą laiką buvo tos organizacijos dvasišku vadu. Pastaruoju laiku, kada jis pamatė, kad tai organizacijai biznis nekaip sekasi ir ji neranda tinkamo pritarimo visuomenėje, apvilko ją nauju ploščiumi pavadindami: "Lietuvių Darbininkų Kooperatyvė Sąjunga," ir tuo pačiu sykiu, per tą "Darbininką" pradėjo rašyti ilgiausius straipsnius kooperacijos reikale, kur neva duodavo velnių kapitalistams už tai, kad jie turi susigrobę sau kapitalus.

Prieš kapitalizmą gali kovoti ir kunigas, mes to neužginčiname. Bet skaitydami tuos straipsnius mes matėme visai ką kitą ir niekados negalime tikėti, kad juose butų šventos teisybės. Buvo tam tikras politikavimas ir tai sakant putimas dujų į visuomenės akis, kad kiek davus pritarėjų palaikyti tą kun. Kemėšio padarą. Plati visuomenė irgi matė tą patį. Ji irgi nesiskubino gyvai atsiliepti dėl kun. K. teorijų.

Dabar Kemėšis išvažiavo Lietuvon. Jis ten kaip tik ir ras daug darbo ir medžiagos tokiems savo straipsniams. Bet tą visą medžiagą turės imti ne iš kur kitur ir ne prieš ką kitą kaip tik iš savo abazo draugų ir prieš savo draugus. Jis ten aiškiai pamatys, kad Lietuvoje kapitalizmas kaip tik ir vystosi klerikalų abaze. Jis ten aiškiai pamatys, kad didžiausiu Lietuvoje kapitalistu yra jo draugas kun. Vailokaitis. Tai ir bus labai akyva tame pačiame "Darbininke," į kurį jis prisižadėjo bendradarbiauti, ką jis pasakys apie kun. Vailokaitį. Ar jis jį pasmerks už Lietuvos darbininkų skriaudimą ir sau turtų krovimą, ar pasakys, kad tai "fain" vyras, jei gali sau milionus susikrauti.

Kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje yra gyventojams uždėti mokesčiai nuo įeigų (kaip mes Amerikoje vadiname "Income Tax"). Už tas įeigas, šiais metais bankininkas kun. Vailokaitis valdžiai turi sumokėti mokesčius sumoje 358,000 litų. Jeigu kun. Vailokaitis į metus laiko valdžiai turi sumokėti netoli pusę miliono litų kaipo nuošimčius už savo metines įeigas, tai aišku, kad jis kas metas ten sugrobia sau turto keletą milionų. Bet nežiurint to, kad Vailokaitis greitu laiku galės visą Lietuvą pasigrobti į savus nagus, tai klerikalai, kurių abaze randasi ir kun. Kemėšis su savo tokiais gražiais neva "darbininkų reikalų gynimo obalsiais," budami Lietuvos valdžioje, netik kad nesistengia Vailokaičiui užkirsti kelio, bet dar sykiu jam padeda, kad kiek galima daugiaus tų turtų sugrobus. Jis vieton mokėti valstybei priklausančius pinigus, skolina juos žmonėms ir lupa sau didžiausius nuošimčius.

Šiais metais birželio mėnesio 13 dieną, Seimo posėdyje, Valstiečių Liaudininkų atstovas Lapinskas darė paklausimą Finansų Ministeriui Petruliui, kodėl jis neišreikalauja iš Vailokaičio valstybei priklausančių pinigų sumoje 358,000 litų? Gi Petrulis ant to atsakė, kad jis turįs teisę atidėti. Na, o tuo pačiu sykiu, jei Lietuvos kaimietis dėl nepakeliamos vargo naštos negali laiku sumokėti jo priklausančius valstybei piningus, tai klerikalai licituoja jo paskutinę karvę. Ir dar velstybės pinigais finansuoja klerikalų politines partijas Lietuvoje. Tai ką tas viskas reiškia? Prie ko klerikalai veda Lietuvą? Tą viską matant, argi lietuvis darbininkas, nežiurint ar jis bus tikintis ar skelbiamas bedievis, gali matyti bent mažą kibirkštėię, kur klerikalams rupėtų Lietuvos darbininkų reikalai. O vienok jie turi smailias akis lenda į visuomenę ir skelbia savo melagingus obalsius!

Argi nelaikas lietuviui darbininkui rimtai pamąstyti ir čion Amerikoje dėtis prie Sandariečių, o Lietuvoje prie Valstiečių Liaudininkų, kad klerikalų sauvalystėms užkirsti kelią.

Daugelis Amerikiečių lietuvių matydami tokius klerikalų darbus visai numoja ranka ant Lietuvos reikalų. Tą darydami daro nedovanotiną didelę klaidą. Juk mes žinome gerai, kad Lietuvoje lietuviai užuiti klerikalų neturėjo galimybės permatyti jų žulikystes. Mes turime jiems pagelbėti kiek galime. Užrašykime savo giminėms bei draugams naudingus laikraščius, kurie juos supažindintų su klerikalų pragaištingais Lietuvai daromais žygiais.

GIRKALNIŠKIS.

Pranešimas.

Kas užsirašys "Sandarą" ant metų prisiųsdamas $2.50 gaus dovanų vieno Dolaria knygą. Ši proga duodama tik iki Rugsėjo (Sept.) 30-tai dienai.

SANDARA
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday of South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
367 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašyme.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Sandara ir Progresyvių Partija.

Sandariečiai šiemet susilaukė didelio laimėjimo. Gal but nieks musų nemanėme, kad socialistai ir klerikalai suklaups prieš mus ant kelių taip greitai. Bet šiandie matome juos suklaupusius. Su pagelba Progresyvių partijos, La Folletto, mes privertėm juos pripažinti teisybę ir nusilenkti prieš Sandaros principus.

Lietuviai socialistai ir klerikalai viešai išėjo už La Follettą. Priepažindami atatinkama kraštui ir darb. buvio pagerinimui La Folletto flatformą, kartu jie pripažino ir Sandaros! Nes A. L. T. Sandaros ir Progresyvių Partijos principai, apskritai imant, tie patys. Kaip Progresyviai, taip Sandariečiai reikalauja savo principuose laisvės mažoms tautoms, laisvės spaudos ir žodžio ir tt. Kaip Progresyviai, reikalauja paimti į Valstybės rankas didesnes įstaigas, kaip tai gelžkelius, vandens jėgą, etc.; taip Sandariečiai reikalauja sunacionalizuoti (Valstybės rankosna paimti) gelžkelius, ežerus, etc. — įstaigas, kuriomis turi visuomenė naudotis.

Žodžiu sakant, beveik kiekvienas musų, Sandariečių, reikalavimas yra amerikonų naujos partijos, La Folletto partijos, reikalavimas. Dėl to mes visą širdimi stojame už La Follettą ir kitus kandidatus tos partijos. Už La Follettą stoja ir socialistai ir klerikalai — jie mielai lenda į musų maišą.

Dabar socialistai ir klerikalai negali išsitarti prieš Sandariečių principus nė bur-bur. Jei jie sutinka su La Folletto principais, tai jie turi sutikti ir su musų; nes musų ir La Folletto principai yra tie patys.

Apžvalga:

"DAKTARUI" DAKTARO REIKIA.

"Draugo" redaktorius, Pakštas, taip negardžiai nurijo vieną "Sandaros" editorialą, kad jam ir po kelių savaičių atsirugsta. Jisai ne gana, pašventė du ilgus, juodomis raidėmis straipsnius "kritikuodamas" "Sandarą", bet dar ant galo ir parodiją parašė iš to musų straipsnelio, kurio parašymui pašventėm apie 15 minutų laiko.

Žinoma mums anglų poeto Pope parodija iš pasaulinių epikų, "Tarkos" parodija iš vienų-kitų Maironies eilių. Bet turbut bus pirmas atsitikimas ant greitųjų parašytam paprasto laikraščio editorialui užsitarnauti tokios didelės pagarbos. Ir kaip gi, Filozofijos daktaras, mokslus baigęs Šveicarijoj, Dr. Pakštas, rašo parodijas iš "Sandaros" editorialų. Jei nemanytume, kad tam "daktarui" reikia daktaro, tai, po šimts pypkių, jaustumėmės gerai — kaip kiaulė ragus užsiauginus.

PRISILAKIM TO PATIES.

"Dirva" prikiša "Sandarai" neva vienybės ardymą tarp Sandariečių už tai, kad mes patalpinome Šleževičiaus ir Sandariečio Nr. 1 straipsnius dėl "Neo-Lithuania." Tačiau taip nėra. Šiandie visi (išėmus bent pustuzinį) Sandariečiai žino, kad Neo-Lithuania yra pažangesnių klerikalų (kun. Tumo, Smetonos, etc.) sumanyta organizacija ir, todėl, yra griežtai prieš ją nusistatę.

Taip dalykui esant mes nieko ir nebesakytumėm tuo klausimu, jei kiti tautininkų laikraščiai sustotų rekliamavę korporantus. Kuomet kiti laikraščiai, kuriems Sandariečiai pasitiki, kalba už korporantus, tai "Sandarai" nevisai sveika tylėti. Nes mes norime palaikyti Sandariečiuose tą patį nusistatymą.

Sandariečių Centro Valdyba, organas "Sandara" ir beveik visi Sandariečiai yra nusistatę prieš Neo-Lithuanią, todėl ir "Dirvai" reikėtų to paties prisilaikyti, vietoj talpinus Sandariečius klaidinančias korespondencijas.

RASTENIS JUDINA CHICAGIEČIUS.

Adv. Nadas Rastenis, Sandaros vice-prezidentas ir laikinas prezidentas ragina Chicagos Sandariečius prie veikimo jų laikrašty "Varpe." Gerb. Rastenis nurodo, kad Chicagiečiai yra daug didelių darbų nuveikę, kad jie turi ant vietos tukstančius pritarėjų Sandariečiams, kad jiems tik reikia vėl pasijudinti, o tada bus Sandarai atnešta milžiniška nauda.

Mes irgi manome, kad Chicagiečiai daug gali ir labai daug reiškia Sandarai. Todėl į darbą Chicagos Sandariečiai. Atgal prie uolaus veikimo Dr. Žimontas, adv. Kodis, Dr. Drangelis, red. Laukis, Grišius, Zolpiai, Semaška, Rugis, Andriulis ir k. Tegu Chicagos Sandariečiai pasirodo, kaip pasirodė keletas metų atgal, kada "Lietuva" dar ėjo.

TAI BENT PADĖKA.

Sandarietis, Adv. S. Kodis paaukavo Lietuvos Universitetui didelį rankraštį iš Lietuvių istorijos per to universiteto rektorių kun. Bučį. O kun. Bučys dėkavoja už dovaną per marijonų gazietą "Draugą."

Jei kun. Bučys nebutų toksai siaurai žiurintis žmogus ir jeigu jis ištikrųjų butų norėjęs pagerbti aukautoją, tai jisai butų pasiuntęs tą padėkos žodį į "Sandarą," kurią skaito gerb. Kodis ir jo draugai. Tai matote kokį rektorių "išsirinko" Kauno Universitetas.

MELUOJA PER AKIS.

Mes paminėjome faktą, kad Jungt. Valst. mažiau linkusios kariauti, negu Rusija bei Francija, nors tuom tarpu Amerika yra daug didesnė kapitalistų šalis. "Laisvės" "public school" baigę redaktoriai šoko tai užginčyti. Esą "Sandara" meluoja, Amerika esanti karingiausia šalis. Tokį žioplą išmislą gali sugalvoti tik "Laisvės" nemokšos, kurie dar neišmoko ir ištraukų be klaidų nukopijuoti. Nes visiems gerai žinoma, kad Jungt. Valst. labiau vengė ir vengia karo, negu bolševikai bei francuzai.

Neturint ką Veikt.

"Saulė" vienatinė lietuviška gazieta rašo, jog danguje su didele iškilme apvaikštinėja šventes Šeštinių arba sugryžimą į dangų Viešpaties Jezaus; Devintinių arba Dievo Kuno šventėje, ir Žolinės arba paėmimo į dangų Jezaus Motinos, ir per tas šventes visados esti didelės perkunijos su žaibais iš linksmybių danguje. Tokiu budu reik suprast, kada tiktai užeina perkunija, tai danguje yra kokia šventė, kurioje ima dalyvumą senasis lietuvių dievas Perkunas. Ant žemės yra tas pats: per didesnes tautiškas šventes deginama margos ugnys ir net šaudoma iš patrankų.

Lietuvoje kursuoja "Sapnas Marijos Panos" drukavotas Tilžėje. Tame sapne eina pakalba Marijos su Jezumi, kuris paskiaus jau kalba šitaip: "Kas šitą sapną nešios prie savęs, tankiai kaibės arba kalbančio klausys, tas gaus visų smertelnų griekų atleidimą, kalbamoje dienoje noglu smerčių nemirs, kulka jo neims ir ko tiktai prašys nuo Tavęs arba Manęs (Marijos arJezaus), viską apturės. Tiek nuo Jezaus.

Gale jau nuo Papos dovanos 100 dienų atlaidų už sukalbėjimą sapno, ir kalbantysis ir klausantysis toje dienoje niekur neprapuls, nė namieje, nė karėje, kur tas sapnas su pagarba bus laikomas, tų namų ugnis nedegys. Taigi apsauga gana gera, lygi skambaliukui varpeliui iš Romos, Papos pašventintam, su kuriuomi skambinant ir apeinant apie namus jau netrenks perkunas. Ant galo mokantysis "Marijos Sapną", turi išmokinti kitas 7 ypatas, tos 7 ypatos vėl kitas 7 ypatas ir tt. ko nepadarant negaunama atlaidų nė apsaugos, kaip ir "Gyvojo Rožančiaus" neatkalbėjus.

Lietuvos kunigai to nemato, negirdi, nors per išpažintį turėtų kiekvieną išklausinėti, pamokinti tokiais sapnais netikėti.

Lietuvių į Ameriką pradedant nuo liepos 1 galės atkeliauti 344 per metus, arba po 30 kas mėnuo.

Ateivystės valdžia duoda leidimus metams (ir reikale net 18 mėnesių) sugrįžimui atgal Amerikon nepiliečiams, kurie keliauja aplankyti savo gimines Lietuvoje. Bet iki davus leidimą valdžia reikalauja pasakyti kurioje dienoje, mėnesyje ir metuose, ir laivo vardą — atkeliavo Amerikon, ir dar gal reikalauti liudymo nuo viršininko prieplaukos ar stoties, per kurią prašytojas atkeliavo, kur yra jis užrašytas. Toliaus toks svečias grįžtantis esti po įstatymais ateivystės, kaipo ir visi ateiviai pirmu kartu atkeliavusieji.

Taigi yra svarbu kiekvienam norinčiam Lietuvon keliauti pasikieminėti, žinoti — atsiminti atkeliavimo laiką ir laivo vardą norint gauti valdišką leidimą sugrįžimui, kurį turint galima grįžti kada norint laike vienų metų nuo atkeliavimo.

Naujieji Ateivystės įstatymai yra labai siauri. Tiktai Amerikos piliečiai gal parsikviesti savo žmonas ir vaikus iki 18 metų senumo be kvotos. Vaikai nuo 18 iki 21 metų jau eina į kvotą, bet turi pirmystę už kitus, taippat ir tėvai, ir uošviai piliečių, kuriems leidimus atkeliauti reikia gauti nuo Ateivystės Vyriausio Viršininko, Washingtone. Turintieji tiktai "pirmas popieras" tokių leidimų negaus. Toliau nieko nėra istatymuose minėta apie "piliečių" brolius, seseris, pusbrolius, sužiedotines, ir pagal tai reik suprasti, toki negaus leidimų. Toliau atlikusiose vietose nuo piliečių vaikų, tėvų ir uošvių, kvotoje, galės atkeliauti prityrę agrikulturistai, girininkai ir mokanti gyvulius auginti — su savo žmonomis ir vaikais iki 16 metų senumo.

Taigi paprastiems ir žemės darbininkams, namų tarnaitėms Amerikos vartai tapo uždarytais.

Lietuvių ateivystei sustojus, musų parapijos sumažės suretės ir lietuvių pastatytos bažnyčios, klebonijos ir kai kur mokyklos taps parduotos airių vyskupų naudai. Šliupas senai perspėjo lietuvius neužrašinėti savo savasčių svetimiems, bet neklausyta. Pirmosios lietuvių bažnyčios Amerikoje teko lenkams, antrosios visos airių vyskupams. Puikus musų lietuvių kunigų vadovavimas.

Amerikoje kaip ir Lietuvoje yra naikinamos girios, ir ateinančios gentkartės neturės kuolų nei sienojų. Amerikoje apart girininkų miškus labai naikina gaisrai nuo besąmoningų rukytojų ir vakacionistų, kuris it tyčiomis padega miškus sausumų metu. Taipgi lygiai miškus padega ir geležinkelių lokomotyvai. Amerikoje pagal statistikas nukertama 25 medžiai, o užauginama vos 6. Kaszin kur bus gaunamas kuras išnykus girioms?

Williamstown, Mass. Rugpiučio 1 d. prasidėjo ketvirta sesija Politikos Instituto, kur visų šalių prityrę (ekspertai) politikieriai ir ekonomistai kalbėjo apie visokius savo šalių reikalus ir tarptautiškus. Kaip gera butų, kad Lietuvos koks geras politikas ir kalbėtojas atkeliautų ir pakalbėtų apie Lietuvą, jos kaimynę Lenkiją, ir kitus Lietuvos reikalus tautų šeimynoje.

Eks-premieras pan Sliwinski, Varšavoje, labai guodžiasi ant visų Lenkijos kaimynų: lietuvių iš šiaurės, bolševikų iš rytų, čekų iš pietų ir vokiečių iš vakarų. Ypatingai jis prisibijo Lietuvos, kuri esanti rusančių dulių ir galinti sudeginti Lenkiją.

Čekijoje jau mažiau yra švenčių, negu Amerikoje. Ministeris vidaus reikalų įsakė švęsti tiktai Naujus Metus, Velykas, Sekmines, Dievo Kuno, Visų Šventę ir Kalėdas. Kitos visos šventės ir atpuskai panaikinti, apart nedėlios. Tokio ministerio reikia ir Lietuvoje.

Lietuvoje, Šiauliuose, vienoje darbininkų šeimynoje gimė vaikelis, kuris vos trijų dienų amžiaus, motinai beprausiant, atsisėdo. Taigi nepaprasto stipruolio buta. Moters kaimynė pakėlė gvoltą, kad tai Anti-Kristas gimęs ir nabagėlį vaikelį pasmaugė. Mat, kvailam ir Dievas duoda, tiktai kvailasis nemoka pasinaudoti. Juk kad ir Anti-Kristukas butų buvęs, tai Lietuvai but buvusi didelė garbė ir nauda, nes gal Romos agentus butų iš Lietuvos išgujęs, o jeigu butų buvęs Samsonas - stipruolis, tai gal butų lenkus iš Lietuvos išvijęs, arba svieto imtynėse butų daug $100,000 pelnęs. Gaila.

Kauno vyskupijos organas "Ganytojas" num. 5 rašo, jog "Vairas" šoko ant šventojo Tėvo, ir apgaili, kad Papa neturi kalėjimų, kur įkaitusieji raštininkai galėtų atvėsti ir pasilsėti su savo Dulcinėjomis, (tai yra moterimis, ką gyvena su vyrais be kontrakto kaip ir musų kunigai.) "Lietuvos Žinios" prie Papos kalėjimo dadeda dar "paspirginimo" vietą, apie ką nereikia jau rupintis, nes kunigai jau stato net už pusę milijono litų vienuolyną "Gerbiamiems Domininkonams," Kaune, kurie juk ir buvo spirginimo išradėjais.

Lietuvos Seime advokatas Toliušis prirodė katalikams, kad jie yra veidmainiai ir kad jiems niekados negalima tikėti. Katalikai buvo priėmę jau Anglijos paskolą dviem skaitymais ir trečiasis skaitymas - svarstymas turėjo buti tiktai užtvirtinimu-- kaip atmetė ir sugriovė ministeriją. Katalikai išbraukę žydų ministerį ir sugriovę ministeriją turėjo drąsos kviesti žydus į ministerius. Katalikai tyčiomis sugriovė koalicinę-sudėtinę ministeriją, kad sutvėrus vien katalikišką ministeriją žengti prie diktaturos. Atmetę Anglijos paskolą, po keletos dienų vėl padavė sumanymą tą paskolą vykinti-imti. Tai katalikai Toliušį titulavo: "Melagis, Niekšas, Provokatorius. Von iš Seimo, Nepraustaburniui neduosim kalbėti. —Tikrai katalikiškai.

Romos Katalikų Susivienijimo seimas išrinko Teismo Komisiją iš Keturių asmenų, pagal katalikijos įstatymo. Demokratijoje renkama tik trys.

Lietuvoje mergos šaudo vyrus, kurie pasižada vesti, bet paskiau nepildo savo pažadų.

Vilniaus Vadavimo Komiteto Pranešimas.

Amerikos Lietuviai savo rezoliucijomis ir aukomis yra aiškiai pabrėžę savo nusistatymą nepalikti musų sostinės lenkų legionams, keturi metai atgal veidmainingai ir brutaliai ją pagrobusiems. Visuotinas lietuvių nusistatymas yra kovoti už Vilnių iki galo; iki nebus laimėta, iškalno atmetant visus nusileidimus, pažeminančius kompromisus su Lenkija. Jeigu mes Vilniaus klausime nusileisim Varšuvai, tuomet už metų, kitų ji pareikalaus iš musų išsižadėti ir nepriklausomybės.

Vienok kova už Vilnių turėtų buti vedama ne pavienių asmenų, ne grupių arba sriovių, veikiančių atskirai, bet suvienytų visų Amerikos Lietuvių frontu, vadovaujant nepartiniai organizacijai, bendrai veikiančiai su atsakančiomis įstaigomis Lietuvoje.

Tam svarbiam darbui vykinti, Chicagoj tapo sutvertas Vilniaus Vadavimo Komitetas, stovintis nuošaliai nuo partijų. Į Komitetą yra atviros durys kiekvienam lietuviui, norinčiam darbuoties Vilniaus atvadavimui. Komiteto svarbiausias uždavinys bus: subendrinti Amerikos Lietuvių visuomenė tam aukštam darbui; rasti budus, kurių pagelba galėtumėm atsiekti Vilniaus klausimo peržiurėjimo Tautų Sąjungoj ar kurioj nors kitoj tarptautinėj įstaigoj; rupinties teikti medžiaginę paramą Vilnijos lietuviams, ypatingai jų šelpimo įstaigom ir mokykloms, kurių buvimas ir darbuotė beveik išimtinai priklauso nuo laisvųjų lietuvių aukų.

Pradėdami savo darbą, mes tikimės, kad Amerikos Lietuviai daugiau negu pirma rems Vilniją ir padės pavergtiemsiems nusikratyti svetimo jungo. Mes rėmėm Klaipėdą ir tik ačiu pasidarbavimui Amerikos lietuvių, Klaipėdos klausimas tapo išrištas musų tėvynės naudai, be didesnio praliejimo kraujo. Ką mes nuveikėm Klaipėdai, tą patį galėtumėm padaryti ir Vilniui; tiktai padidinkim savo pastangas tam prakilniam tikslui, o posekmės bus neabejotinos. Kiekvienam mieste ir miestely tverkime Vilniaus Vadavimo Komitetus ir aktyviai prisidėkim prie sostinės paliuosavimo.

Dideli laimėjimai politikoj atsiekiami ne tik armijų karo laukuose, bet ir visų piliečių darbu ir pasišventimu.

Vilniaus Vadavimo Komit.
Chicago, Ill.

KOMP. A. BAČIULIO VEIKALAI.

Jaunas komp. Antanas Bačiulis prisiuntė "Sandarai" sekančius veikalus paminėti:

"Audra Prieš Dieną" (solo) $1.00.

"Žvaigždutė" (solo) ir "Aušt ant Rytas" (Duetas) 75c.

"Oi, Dainos" (Solo arba Duetui) $1.50.

"Nokturnus" (Duetas Basui ir Sopranui) $1.25.

"Piemenėlis" (Duetas) 50c.

"O, Laisvė" (Mišram Kvartetui arba Chorui) 50c.

"Myliu" (Mišram kvartetui arba chorui) 75c.

Veikalai labai gražiai apdirbti.

AMERIKOS LAIVAI KLAIPĖDOS UOSTE.

Praeitą savaitę buvo atvykę Klaipėdos uostan du Amerikos karo laivai kapitono Bernen vadovaujami. Laivų įgula susidėjo iš 16 karininkų ir 210 jurininkų. Iš Klaipėdos laivai nuvyko Rygon.

Draugams Amerikiečiams.

Iš nekurių draugų sulaukiau keletą knygučių. Tariu širdingai ačiu. Knygutėms naudojamės labai gerai. Prašau gerb. draugų neužmiršti mus ir ant toliaus, suprasdami reikalingumą Lietuvoj laisvos minties knygų, turėdami atliekamų pasiųskit mums. Knygos yra labai reikalingos ir didei pageidaujamos.

Povilas Vismontas, Raseinių apsk., Kražių pašt. ir miestas.

LINAMS RAUTI MAŠINA.

"Lietuvos" žiniomis, vienas ukininkas išradęs linams rauti mašiną, kurios pagalba busią galima lengvai ir greit nurauti didelius linų plotus.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškomas Jurgis Tutlis kilęs iš Veiverių, apsk. Mariampolės. Jo žmona, Ona Tutlienė jau per 30 metų nėra gavus jokios žinios. Ji norėtų ištekėti, taipgi reikalinga žinių apie jos vyrą. Jis pats, jei gyvas, ar kiti žinantieji meldžiame pranešti šiuo adresu:

Ona Tutlienė, pašt. Veiveriai, Lithuania.

Pajieškomas Jozas St. Firevičius. Atsišaukti:

Vincas Firevičius, Stotis Virbalis, pašt. Kybartai, Lithuania.

Lietuvos Respublikos Atstovybė šiuo prašo pranešti visų, kas žino, kur gyvena šie asmenys:

1. Jakubavičius Petras, gyvenęs 120 Palmen St., Brooklyn, N. Y.,
2. Šostokienė - Daškevičaitė Marija, gyvenus Norwick, Conn.

Liet. Resp. Atstovybė.

VISŲ ATYDAI.

Tak-a-lax šokolados liuosuotojas padarytas iš geriausios rušies šokolado ir nekengsmingų vaistų; viduriai labai švelniai veikia ir gali vartoti kiekvienas jauni ir seni. Vartodami Tak-A-Lax busite geroj sveikatoj. Geriausia gyduolė dėl vidurių virškinimo. Daktarai nuolat pataria savo pacijantam vartoti Tak-A-Lax, galite gauti pas savo Aptiekoriu. Kurie dar neesat vartoję šią gyduolę, pabandykit, o busite patenkinti.

(Apg.)

Kazys ir Dėdė

—Labas rytas, Dėde!

—Gut morning, Kazy! Ale tu, vaike, netingi taip anksti keltis.

—Mat, Dėde, dabar vasaros laikas, tai labai malonus rytai iš po nakties, visa gamta aptilus jokių dulkių nėra sukeltų, tai labai sveika pasivaikščioti. Na, tai, kągi Dėde, šiandieną manai pradėti?

—Aš, vaike, mislinu, kad reikės kur eiti darbo ieškoti. Mat, jau vasara baigiasi, tai rudens sulaukus reikės šiokią tokią sermėgą nusipirkti, kad griešni kaulai nesušaltų, o taipgi reikės ir kvatierą susirasti, na, o pas mane pinigų yra, kaip pas žydą kiaulių.

—Tai apie kokį darbą, Dėde, turi nusimanymo, gal aš galėčiau patarti kur gauti?

—Pirmiaus, vaike, kol buvo karčiamos, tai aš už baro dirbau, bo tais laikais tai buvo geriausis darbas, mat, kada žmogus norėdavai galėdavai pavilgint džiustančią gerklę, nes kasdieną sueidavai su savo gerais frentais. Bet kada karčiamas uždarė, tai mano profesijos darbams ėtėjo galas. Kiek vėliaus, buvau gavęs prie parapijos dešimtukus rinkti, tai ir nešlektai buvo, budavo daug pusdolerių ir kvoterių suleisdavau į ambrilą. Dabar buvau nuėjęs pas kleboną prašyti to darbo, bet jis pasakė, kad neturi, tai ir nežinau kur kas reikės pradėti.

—Taigi matai, Dėde, kol jaunas buvai tai neatsižvelgei į tai, kad sulauksi senatvės ir sunkesnių gyvenimui dienų. Kiek kada užsidirbai netaupiai, bet viską praužiai, na o dabar senatvėje neturi net tinkamos pastogės. Aš Dėdei patarčiau susirasti gerą, lengvą ir pelningą darbą, jei tik tam turėtumei ganėtinai drąsos.

—Orait, Kazy, pasakyk man.

—Aš, Dėde, laikraščiuose skaičiau žinią, kad Austrijoje randasi vienas tokis senas ir plikas žmogus kaip ir tu, Dėde. Jis netik kad nieko nedirbdamas daro sau gerą pragyvenimą, bet dar ir šimtus tukstančių susikrauna sau pelno.

—Tai kaip jis, vaike, nieko nedirbdamas tai gali padaryti?

—Na kaip minėjau, jis yra plikas. Susitaria su didesniomis kompanijomis, kad garsinti jų biznį. Su viena kompanija jis sudarė kontraktą net už $20,000 dolerių ant metų. Ta kompanija net keklių dažų spalvomis ant jo plikės išrašo savo firmos skelbimą. Gi jis turėdamas gerai kapitalo, turi progą lankytis į įvairius didžiausius visuomeninius susirinkimus bei pasilinksminimus, kur tarp susirinkusių vaikščioja be kepurės ir tos kompanijos biznį garsina. Jo pasirodymas visų žmonių atkreipia atydą ir padaro labai įspudingo triukšmo...

—Palauk, Kazy, kaip aš žiuriu, tai tu tokiu pasakymu nori mane ant šiderstvos pastatyti. Tik tu, vaike, pamislyk į kągi tai butų padabna, juk mane galėtų pamatę suareštuoti ir į turmą pasodinti kaipo beprotį.

—Taip, Dėde, dalinai tas atrodytų bepritišku daiktu, bet kaip minėjau tas žmogus į tai neatsižvelgdamas lengvai sau krauna didelį kapitalą. Gi kaslink suareštavimo, tai aš netikiu, kad tą galėtų padaryti. Tą žmogų taipgi norėjo suareštuoti, bet pasirodė, kad tame reikale nėra valstybės įstatymo ir nėra kuom remtis, kad jį areštuoti. Tas pats butų ir čia Amerikoje, kur taipgi nerastų tokio įstatymo, kuris tą paliestų.

—Aš, vaike, labai mylėčiau tokį lengvą pelną, bet, kad bijau. Vieną sykį musų parapija rengė fėrus. Išrašė apgarsinimą ant didelio popierio ir man davė tris dolerius, kad aš su juom pereičiau per strytą. Išduriau viduryje skylę ir užsikabinęs ant pečių sakau pereisiu strytą. Bet kaip bematant mane apspito didžiausis vaikų burys kaip marva ir negaudamas ratunko turėjau grįžti namo. Na, o dabar kada pamatytų mano galvą nupentytą, tai nei ant stryto negalėčiau išeiti, bo mat čia vaikai labai išdykę.

—Nemanyk, Dėde, kad aš butinai noriu tau įkalbėti tokį "darbą," visai ne. Aš tik pareiškiau dėl to, kad tu jokio rimto darbo nenori dirbti. Kada jaunas buvai, tai visai neatbojai ant senatvės gyvenimo, o dabar, tai kad ir norėtumei, tai bile kokį darbą dirbti negalėtumei, tai ir turi ieškoti priemonių, kur lengvai galėtumei pragyventi.

—Aš žinau, Kazy, kad tu čiudinės taip sakydamas, bet man atrodo, kad tas butų gerai jei galėčiau taip padaryti. Aš gerai pamislysiu apie tai, bo tai butų lengvas geras uždarbis. Tai gudbai, vaike, pasimatysime kitą sykį.

—Keliauk sveikas, Dėde.

"KELEIVIUI" ATVIRAS LAIŠKUTIS.

Gyvendamas toliau nuo So. Bostono tikrai nežinau kokia liga apsirgo "Keleivio" štabas, kad savo bendradarbių piemeniškus dalykus talpina.

Per pastaruosius kelius numerius apart "Sandaros" štabo ir mano ypatą visokiais prasimanymais pradėjo dergti. Ir iš to man labai darosi keista, kad suaugę vyrai tą atlieka. Čia man prisimena lietuvių patarlė, kad nekurie žmonės sensta ir su senatve vaikėja. Nemanau, kad tuomi daug gero atsiektumėte. Nežiurint kaip "Sandarą" bei štabą ar šiaip Sandariečius peizosite, bet visgi Sandaros partija, ar girdėsi, gyvuoja ir auga didyn. Ar girdėsi, butų daug geriau, kad vieton atskirų ypatų darkymo stiprintumėte ištižusių socialistų partiją.

Iš mano pusės jeigu norite galite rašyti visokius prasimanymus nors ir ant visų puslapių. Ar girdėsi, Sandara kaip gyvavo ir gyvuos, nežiurint visiems užsipuldinėjimams.

A. J. Gotautas.

STASYS K. GRIŠIUS,

Pil. S. K. Grišius, A. L. T. Sandaros Įgaliotinis Chicagoj. Gerb. Chicagos Lietuviai biznieriai, norėdami garsintis A. L. T. Sandaros leidžiamame laikraštyj, ar kitais reikalais surištais su laikraštiniu bizniu, prasome kreiptis pas musų įgaliotinį. Taipgi visi Chicagos lietuviai, kurie norite užsirašyti laikraštį čia Amerikoje, ar į Lietuvą, prašome kreiptis pas musų įgaliotinį pil. S. K. Grišiu, sekančiu antrašu:

S. K. GRIŠIUS,
927 W. 34-th Place,
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 0527.

Gera Proga.

Parsiduoda čeverykų, drapanų ir kitokių smulkių daiktų krautuvė lietuviais ir lenkais apgyventa vieta. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo liga.

Norintiems įsigyti minimą biznį yra gera proga. Kreipkitės pas savininką:

JOSEPH MOSTEIKA
244 No. Main St.,
Manchester, Conn.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susizinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes, ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiam (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179.
Notary Public, Constable.

Nejudinama Nuosavybė
(REAL ESTATE)

Ant pardavimo trijų šeimynų namas East Cambrige'iui su gazu, elekra ir maudynėmis. Įeigų 52 Dolariai mėnesyj. Prekė tik $4,500.00. Norinti nusipirkti šį namą, kreipkitės šiuom antrašu:

96 Throndike Street,
Cambridge, Mass.
Tel. University 1143-M.

Sužinok Savo Ateitį!
SKAITYK
"BURTININKĄ"

Burtininkas yra 20 puslapių mėnraštis "B." telpa Burtaimonai; Juokai; Patarlės; Mįslys; Planėtos; Burtininkų rateliai; Burimai oro; Burimai laimės; Dvylika dangaus ženklų; Raganos ekzortas, ir t.t. B. kaina met. $1. Dėk dolerį laiškan ir adresuok:

"BURTININKAS"
710 W. 33rd ST. CHICAGO, ILL.
Dept. 4, (34)

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Mūsų Baryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Nejudinama Nuosavybė
(Real Estate)

Norwood'e pusdykiai parsiduoda 2 akeriai žemės, puiki pievelė, paviesis po medžiais, trys namai su visais įrengimais, 1 minutos ėjimas, elektra ir garo šiluma; gražiausi nuosavybė, augštoj vietoj, daug vaisių, obelių, grušių, vinuogių labai derlingų; gražus daržas, didelė vištinė, bania su dviem ekstra kambariais. Savininkas važiuoja Vokietijon, galit matyti visados savininką.

16 CHAPEL ST.,
NORWOOD, MASS.

Parsiduoda

Kastantinka Armonikas geras kaip naujas 102 klevišų perlutos. Kaina $65.00. -

PAUL LAPĖNAS
1171 Washington St.,
Norwood, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Sąvaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusę kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGIČIUS. Apdraudžiame (Inšurinam) visokį turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

LietuviųTautinė Idėja Istorijos Šviesoje.

Tai yra Daktaro D. ALSEIKOS parašyta knyga, 125 puslapių, kurią išleido musų broliai Vilniečiai. Knygoje peržvelgiama Lietuvos Istorija ir visi pergyventi sunkųs vargai. Tų knygų gavome tik 30 egz., kurios kaina $1.00. Kuris šią knygą pirks, tai bus kaipo parama Vilniečių lietuvių, nes pinigus pasiųsime Vilniečiams. Tad pasiskubinkit ją įsigyti, nes tik pirmiemsiems bus proga. Tad siųsk dolerinę laiške, nes Vilniečiai laukia musų pagelbos. Gavę pinigus prisiųsime knygą.

SANDARA
327 E Street, So. Boston, Mass.

Nepamiršk

Naudinga knyga ir laikraštis, tai yra žmogaus kasdieninio gyvenimo mokykla, tad Sandara norėdama praplėsti tąją kulturinį darbą, duoda nepaprastą progą kiekvienam. Tad, kuris iki liepos 30 d. prisiųs Sandarai $5.00, tas gaus laikraštį "Sandarą" ant visų metų ir sykiu gaus didelę knygą ar Lietuvos Albumą arba Vilniaus Albumą. Atskirai bile kurį Albumą perkant kainuoja po $4.00. Bile kuris Albumas ir laikraštis sykiu kainuoja $6.50, bet mes atiduosime už $5.00, kad suteikt progą lietuviams įsigyti naudingą laikraštį ir puikią knygą sykiu sutaupant $1.50! Tie Albumai yra sekanti:

LIETUVOS ALBUMAS.

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesionalų bei veikėjų, butent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kaikurių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina $4.00.

VILNIAUS ALBUMAS.

600 M. VILNIAUS JUBILĖJAUS PAMINĖJIMUI 1323.

Tai milžiniška 10X13 formato knyga, turinti 194 puslapius, kur 63 yra aprašymas Vilniaus Istorijos, o kiti visi užpildyti paveikslais atžyminčiais Vilniaus miestą. Tame tarpe yra 8 spalvuoti paveikslai. Knygos didumas aišku tame, kad ji yra atspaudinta ant gražios popieros ir sveria 3 svarus. Kiekvienas, kuris nori papuošti savo knygyną ir susipažinti su Vilnium butinai yra reikalas turėti tą knygą. Jos kaina su pasiuntimu $4.15.

Tad norėdamas pasinaudoti proga, nevilkink, bet greitai siųsk penkinę ir Tamista nesigailėsi taip padaręs. Už gautą penkinę, taipgi sutinkame siųsti "Sandarą" Lietuvon per visus metus ir sykiu duosime vieną Albumą. Apie tai pranešk ir savo draugui.

"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Reikalingi Agentai.

Vyrai, moters arba merginos, seni arba jauni visi yra tinkami tam darbui. Nereikia sugaišt nuo kasdieninio savo darbo. Vientik vakarais pašvenčiant po pora valandų laiko kiekvienas gali užsidirbti nuo $50 iki $100 sąvaitėje. Darbas geras ir kiekvienam galimas. Kaip galite greitai atsišaukite į Sandaros Administraciją. Pirmutiniai visada turėsite pirmenybę.

SANDARA
327 E St., So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI
PETRAS ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS.

Geriausio visokios rušies toniko išdirbėjai. Ant pareikalavimo pristato visur.

92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

Lietuviai Amerikoje.

RACINE, WIS.

A. L. T. Sandaros 35 kuopos įvyko susirinkimas liepos 13 d. Lietuvių Dramos Kliumo svetainėje. Iš priežastis vasaros kašččių narių susėjo neskaitlingai, bet už tai laikė susirinkimo rimti dienos klausimai iš lietuvių politikos aptarti ir pareikštos gan rimtos narių mintys nusistatymai svarbesniuose klausimuose. Turiu sau už garbę varde A. L. T. Sandaros 35 kuopos narių jų minčių nusistatymą kaslink naujos C. V. ir musų organo pakraipos nusistatymo. Pareikšti kad, Racino sandariečiai nariai 35 kuopos pilnai yra patenkinti dabartine organo yedama dvasia ir tikiasi, kad dar trumpoje ateityje sulaukti gyvesnio. Labai įvertiname "Kazį ir Dėdę," matytis bus gyvas "Moterų Skyrius." Pageidautumėm, jei yra galima, kad tilptų prorečiai juokingi monologai, kuriuos mes esame pasiryžę sunaudoti scenoje, nes prie mus žmonės juokingus perstatymus mėgsta ir iš jų esti nemaža kuopai nauda. Taipgi kitus straipsnius norime, kad butų grynai mokinanti ir vedami prie tikro laisvo manymo.

Buvome ir esame dėkingi buvusiai C. Valdybai, kad pastatyti priešakyje, gynė mus laisvą mintį nuo varžymų įvairaus plauko priešų. Jų kova buvo ne lengva ir mes ją įvertiname, butent gerb. V. Šliakio buvusio red. ir sekr. K. J. Paulausko ir kitų.

Praeitas Sandaros Seimas išrinko gabiausius mųs partijoje narius užtvirtino ir pastatė priešakyje mųs visų buti vadais tvarkytojais organo "Sandaros" ir visos partijos reikalų. Ir kaip matyt visiems naujoji Sandaros valdyba susideda iš jaunų, energingų gabių, sumanių ir veiklių vyrų. Užėmus šį nauja valdyba prie mus organizacijos vairo dar nespėjo susitvarkyti vos vienas mėnuo laiko. Bet žiurėk kiek jau gyvumo įnešė, nes kas "Sandaros" numeris vis randi naujo kuom galima gerėtis ir sumanymus vykinti gyveniman.

Varde 35 kuopos narių visą gerbianą naują valdybą sveikiname ir velijame dirbti labui musų organizacijos. Kaip praeityje mųs 35 kuopa rėmė Sandarą ir ėjo į pagelbą C. V. sumanymus įkunyti, taip šiuomi reiškiame pilną pasitikėjimą naujai išrinktai valdybai ir duodame garbės zodį eiti ir darbuotis drauge visuose sumanymuose C. V., kad atsiekus užbriežto tikslo.

Pasisveikinus ir susipažinus su Sandaros nauja Centro Valdyba, norisi pasidalinti mintimis apie padėtį mus kolionijos lietuvių ir Sandariečių norus ateities veikimui. Per organą "Sandarą" sužinome ką veikia C. V., taipgi C. V. manome neprošalį žinoti, kokios ir kur Sandariečių spėkos randasi ir ką Sandariečiai veikia. 35 kuopa pinigų iždė turi $30.00. Veikimu dideliu varde kuopos nepasižymi, nes Sandariečiai čionai palaiko SLA. 100 kuopą. Daug spėkų suvartota prie sudarymo SLA. Wisconsin valstijoje 10-to apskričio ir nemažai dirbta ir dirbama prie jo. SLA. dirbta nemažai, kad apgynus nuo komunistų ir mes juos apgalėjome savo kolionijoj visu smarkumu. Iki šiolei prie Sandaros 35 kuopos jaunimo čia augusio nei kaip negalėjome sutraukti. Sutarėm ir buvome sutvėrę Sandaros Kliubą, nemažai veikėme jo palaikymui. Tiesa ir prie jo daug negauta pasekėjų tikėjomės visus progresyvės pusės lietuvius sutraukti. Bet gavome tik keletą pritarėjų ir įpratinome lietuvius lankyti skaityklą ir skaityti įvairių laikraščių. Pabaigoje 1923 metų nutarėm šaukti jaunuolius nuo 14 metų, kad sudarius vien iš nevedusio jaunimo lavinimosi skyrių. Šis sumanymas davė gan geras pasekmes. Buvusį Sandaros Kliubą suliejome su jaunimo skyriu, kurį užvardinome "Lietuvių Dramos Kliubas." Šis Kliubas tuom laiku turi virš 50 narių jaunuolių. Visi gabesni vaikinai ir merginos prie Kliubo priklauso veikia pasekmingai. Turi keturius lavinimosi skyrius dainų, šokių, sporto ir Dramos. Dar tikėmės sudaryti mokintis lavintis ant muzikalių instrumentų. Šis Kliubas turi kambarį nemažą, pianus, beveik kas vakaras yra užimtas. Visos vietinės kuopos laiko jame mitingus. Žodžiu sakant tai centras mus viso veikimo.

Kliubas tvarkosi atskyrai nuo Sandaros 35 kuopos, bet veikia po 35 kp. čarteriu ir visas veikimas tvarkomas taip, kad neprasižengus prieš Sandaros principus. Augusis jaunimas, galiu sakyti, prie mųs sutvarkytas iš jo veikimo visi tėvai patenkinti. Ateinantį rudenį tikimės įtaisyti vaikų mokyklėlę. Praeitais metais komunistai bandė vesti tvarką vaikų mokyklos. Buvo pastebėta, kad pas juos tam darbui nesiranda tinkamų vadų ir pagalios tėvai matydami, kad vaikučiai turi mažą iš to naudą, neleido mokintis. Žinoma tiems žmonėms, kurie tautų principo nepripažįsta, šis darbas svetimas. Nieko gero iš jų tikėtis negalima. Tat čionai Sandariečiai turės padirbėti įsteigime mokyklėlės. TMD. 121 kuopa gyvuoja gerai, narių turi 30, tikėmės šįmet davaryti iki 50 narių.

Birželio 22 d. sudarėm TMD. Apskritį ir yra viltis susirišus kuopoms į apskritį nemažai naudos suteikti TMD. Ir-gi ne kas kitas tame reikale dirbs kaip Sandariečiai.

Dabar eisime prie 35 kuopos veikimo labui Sandaros. Manome suruošti prakalbas orui atvėsus ir žiemos laiku suruošti perstatymą, pasikvietus kliubiečius į talką. Darbo turėm daug jo nesibaidome dirbame kiek spėkų turėme. Sulyginus priešų stiprumą su Sandaros spėkomis veikime, tai mes Sandariečiai esame stipriausiais už visus: už katalikus ir komunistus, Maskvos uodegas.

Šioje susipažinimo žinutėje atleisite jei ką palikau neišaiškinęs. Laikui bėgant paaiškės visas musų kolionijos veikimas. Abelnai žinosite, kad Racino Sandariečiai užėmė platų veikimą ir jei prie kurio darbo kiek užsiliksime, nekaltinkite. Nes žinosite, jog tik dėl priežasties daug darbų taip gali įvykti. Šiaip vietos lietuviai mus remia, o kas mus remia, mes tą gerbiame. Užsipuolimus daro aklosios klerikalų davatkos ir vienas kitas nesąmoningas maskviškis. Bet Sandariečių principai ko toliau, tuo vis daugiau įgauna priejautos lietuvių visuomenėje. Pastebėtinai augame vis stiprin.

M. Kasparaitis.

CHICAGO, ILL.

Vilniaus Vadavimo Komitetas.

Pagaliau šis didžiulis lietuvių miestas nutarė pradėti nejuokais dirbti savo senos sostinės atvadavimui. Tam tikslui tapo sutvertas Vilniaus Vadavimo Komitetas, kuris pasistatė sau aukštus ir gražius uždavinius — liuosuoti sostinę. Dirva plati ir derlinga. Kiekviena pastanga galėtų atnešti milžiniškus vaisius. Reikia tik dirbti ir žinoti kaip dirbti. Čikagiečiai žada kviesti talkon visus Amerikos lietuvius ir bendrai veikti toj srity. Tikimasi, kad kiti miestai jam pritars. Be abejonės reikėtų: gyvent ar mirt, bet Vilnius turi buti musų!

Komiteto pirmininku, kaip girdėjau, yra išrinktas adv. S. Kodis; vice-pirm. Dr. A. Rutkauskas; sekretorium M. Vaidyla.

Amerikos lietuvių visuomenei reikėtų komitetas paremti; jo siekiniai yra gana puikus.

Jonelis.

NEW BRITAIN, CONN.

Darbai.

Darbai pas mus visai sumažėjo. Daugelis dirbtuvių užsidarė nuo rugp. 1 d. ant aštuoniolikos dienų. Reiškia davė darbininkams pasilsėti. Bet ir taip tik po keturias dienas tedirbo, tai pailsio užteko.

Čia darbininkų padėtis gana bloga, nes jie neorganizuoti. Nėra nė vienos unijos. Prisimink jiems apie uniją, tai išgirsi, "kam reikia tos unijos?"

Sandariečiai užima pirmą vietą.

Lietuviai čia turi daug organizacijų. Bet svarbiausią vietą užima tai Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Kur tik pasitaiko opesnis Lietuvos klausimas, tai Sandariečiai vis pirmi pasirodo tarti savo žodį.

Masinis Mitingas.

Liepos 22 d. Sandaros 32 kp. užmanymu buvo sušaukta lietuvių visuomenės masinis mitingas. Mitingas buvo šaukiamas su tikslu, kad išnešti rezoliucijas prieš klerikalų sauvaliavimą Lietuvos Valstybėje.

Į mitingą susirinko gana daug žmonių. Gal butų dar ir daugiau susirinkę, bet buvo labai šilta. Dėl to daugelis neatėjo. Bet tie, kurie neatėjo, paskui gailėjosi, nes sužinojo. kad buvo geras kalbėtojas ir dar pirmu kartu kalbėjo New Britaine. Kalbėtojum buvo A. A. Tulys, "Sandaros" redaktorius.

Gerb. Tulys yra dar jaunas vyras, bet gana energingas ir geras kalbėtojas. Visiems labai patiko, kadangi savo kalboje nušvietė labai aiškiai dabartinę Lietuvos padėtį. Kas ištikrųjų suinteresavo vietos lietuvius ir dabar visi kalba, kad Sandariečiai tai yra vienintėli žmonės, kurie rupinasi Lietuvos likimu.

Aš patarčiau visiems lietuviams rašytis prie Sandaros. Kadangi visi gali matyti, kad Sandaros organizacija yra viena organizacija, kuri užstoja musų brolius darbininkus, gina musų tėvynę nuo visokių priešų, veda musų brolius prie apšvietos, kulturos bei geresnio gyvenimo ir susipratimo.

Gera dailės draugija.

Čia randasi draugija po vardu L. N. Varpo draug. Jinai užima pirmą vietą dailės srityje. Turi gana gerai išlavintą chorą, kuriam vadovauja gerb. Palšis. Taigi yra gana daug gerų mėgėjų, kurie pasižymi lošdami įvairius veikalus. Tik pastaruoju laiku pradėjo pasirodyti tokių, kurie nori visokiais budais pakenkti tai dailos organizacijai. Bet jiems nesiseka.

Jaunuomenės draugija.

Čia buvo susitvėrus jaunuomenės draugija, kurioj priklausė čia augę lietuviai ir lietuvaitės. Bet jon įėjo ir iš Lietuvos atvažiavusių, kurie nemokėjo gerai angliškai kalbėti, pasivadindami čia augusiais. Iš tos jaunųjų organizacijos buvo tikėtasi gana daug. Bet ligšiol dar niekur ji nepasirodė. Kažin dėl ko?

Tautietis.

WORCESTER, MASS.

Atviras laiškas "Dar-kui."

Gerb. "Sandaros" Redakcija, nors ir nemalonu kreiptis ir užimti brangią vietą laikraštyje —bet žinodami tikrai, kad "Sandara" yra demokratiškas laikraštis ir teisingas tikiu patalpins atsaką. Nes "Dar-kas" vis vien netalpina, kad ir kreiptumės prie jo.

"Dar-kas" nors vadinasi katalikišku laikraščiu, bet iš Worcesterio korespondentus turi labai nekatalikiškus.

Vienam "Dar-ko" numery iš liepos mėnesio, koks tai pėckelis aprašydamas L. U. P. Kliubo vasarnamį, gan baisiai prasilenka su teisybės principu. Ši priežastis gan gerai žinoma kodėl prasilenkiama su teisybe. Tai vis tas pavydumas.

Labai gaila, kad L. U. P. Kliubas gyvuoja gerai, nežiurint visokiems užsipuldinėjimams.

Vienas tai iš keisčiausių dalykų, kad "Dar-kas" nežino kokius korespondentus turi. Viena nedėldienį vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvės savininkė su savo vyru, viešnia ir drauge atvažiavo į L. U. P. Kliubo vasarnamį. Ir kodėl neatvažiuoti, nes vyras priguli prie Kliubo (neprigulinti nėra įleidžiami).

Iš Kliubo vasarnamio, taip lygiai kelias yra pavojingas, nes pakalnės. Ir minėta ypata "Darke" labai negražiai aprašoma.

Dalykas tame; važiavo ir kaip tai neužsižibino lempų ir pradėjus važiuoti automobilius nuslydo į šalį. Kada užžiebė lempas, nebuvo kitaip susilaikyti, kad neužkliudžius medžio. Tokiu budu automobilius turėjo siek tiek nukentėti.

Bet "Dar-ke" aprašoma, kad automobilius tebestovi ir kad laisvamaniai ir koki kitoki. Tiesiog burnoti taip negali ir paprastas valkata.

Ir nabagas nachališkai sumeluoja ištardamas laisvamanius ir tp. Minėta ypata yra net L. Moterų R-K. Sąjungos Naujos Anglijos organizatorė.

Na, tai mielasis ką ant to pasakyti? Tai visgi nekatalikiškai, —jeigu gerai katalikei pasitaiko nelaimė ir taip burnoti. Juk pasitaiko ir kunigams kada įvažiuoja į medį, arba į silkių bačką.

Už tokį "Dar-ke" aprašymą katalikai kliubo nariai labai pasipiktino.

Visus tuos sėjamus perlus ko Kliubas ir minėta ponia nėra užsitarnavę siunčiu atgal "Darkui."

L. U. P. Kl. Koresp.

BALTIMORE, MD.

Visko po biskį.

Biblijos studentai per keletą metų rengė masinius mitingus, prakalbas, kurios davė jiems porą pasekėjų. Dabar jau sutvėrė savo parapiją ir kas sekmadienis 9 val. ryte ir 2 po pietų laiko savo susirinkimus, kuriuos pradeda ir baigia su malda, taip, kaip ir klerikalai kad daro.

Tulas labai smarkus smuklininkas, kuris jau yra gerai atsižymėjęs peštynėmis, vieną gražią dieną su kitu neva detektivo pagelba areštavo kitą lietuvį ir išvežę į laukus sumušė ir da sakoma kad apiplėšė.

Klerikalai iki šiol savo žvalgybinius turėjo tik Lietuvoj. Matomai dabar įsteigė savo skyrių ir čia Amerikoj, kuris Baltimorėj pradėjo smarkiai šnipinėti po visas bankas, kad suradus kiek Dr. Vinikas turi pinigų.

Amalgamated Clothing Workers of America unija rengiasi prie didelio vajaus, kad suorganizuoti visus siuvėjus į uniją. Ar jiems tas pavyks tai klausimas.

Sausieji taipgi turi didelį vajų ir nori išnaikinti visas šlapias įstaigas. Tik ant nelaimės jiem tas nesiseka ir jeigu vieną išnaikina, tai žiurėk jau trys naujos atsirado.

Kad apsisaugojus nuo tų nelabųjų sausųjų, nekurie smuklininkai turi net ir šunis išmokinę, kurie negeistinus svečius, kada tie atsilanko, ima už kojos ir tiesia ant grindų. Tokiu budu savininkas gauna progą išlieti uždraustą skystimėlį. Vieno lietuvio toks šunelis už nemandagų pasielgimą su svečiais jau kartą buvo areštuotas. Vienok teisėjas išteisino, sakydamas, kad vieną kartą taip valia padaryti su nepažįstamu, kada tas nepažįstamas pasirodo esąs pavojingu namams.

Sandariečiai taip šauniai atlaikė savo išvažiavimą, kad po išvažiavimo ir į susirinkimą pamiršo ateiti.

Matomai, kad vis tai nesiinteresuoja pelnu.

Balandėlis.

ROCKFORD, ILL.

Lietuvę užmušė ir kitus sužeidė.

Liepos 25 d. čia pasitaikė didelė nelaimė. Vietos biznieris, bučeris, lietuviams gerai žinomas, Staponavičius, gavo žinią iš Chicagos, Ill., kad ten mirė jo dėdė. Jisai nieko nelaukdamas sėdo į automobilių, pasiėmęs gimines ir važiavo į Chicagą. Kelyje pasitaikė automobilių, kuriuos jis norėjo pralenkti. Bepralenkiant jo automobilius apvirto ir prispaudė jame esančius žmones. B. Krikštunantienė, Staponavičiaus moters sesuo, tapo ant vietos užmušta. Staponavičiui sulaužė krutinę ir ranką, jo moteriai sužeidė galvą. J. Kareckui sužeidė ranką ir Staponavičiaus augytinę labai sutrenkė.

Liepos 29 d. A. a. Krikštunantienė tapo palaidota. Ji paliko tris mažus vaikučius ir vyrą dideliam nuliudime.

Rockfordietis.

Radviliškio Svaiginamų Gėrimų Kontrolė.

(Nuo "Sandaros" specialio koresp.)

Š. m. birželio 3 d. buvo tai antradienis — turgaus diena. Diena buvo karšta ir aš jausdamas troškulį nuėjau į artimiausia esančią arbatinę pil. Švano, kurioje daugiaus nieko nėra laikoma, apart arbatos, limonado ir užkandžių. Įėjus man minėton arbatinėn radau dar kelius pažįstamus su kuriais ir pradėjau gerti limonadą.

Mums besėdint nepraėjo nei dešimts minučių kaip pakilo audra ir kaip perkuno trenkiami įsibriovė per duris vidun keli asmenys civiliai, ir vienas guzikuotas ponas. Iš įpuolusių asmenų pažinau, jog tai buvo visi valsčiaus ponai su staršina priešakyje ir vienas policininkas. Iš jų buvo keli taip prisilęsę, kad vargu stovėjo ant kojų ir net kalba buvo atimta ir nekurie turėjo dar po bonką skystimėlio kišenėje, matyti atsargiai, nes atsarga gėdos nėra.

Smarkiausis ir svarbiausis revizorius tą dieną matyti, kad tai buvo paskirtas p. Urbonas, kuris įpuolęs pradėjo šaukti, turėk! turėk, o ką turėti, arba už ko turėti neištar (nes matyti skystymėlis jį padarė pusę nebilių) ir pripuolęs tuoj prie savininko arbatinės pil. Švano, griebia jam iš rankų stiklines ir pradėjo jas uostyti, bet matyti uoslė nuo skystimėlio buvo sugedus ir nieko nepešęs stiklines grąžina savininkui. Po grąžinimo stiklinių viename akymirksnyje pasipylė visi revizoriai po visus užkampius ieškoti degtinės, bet jos neradę tuoj pradėjo kontroliuoti buvusių ten svečių pripiltas stiklines limonado, tą kontrolę atliko taipgi p. Urbonas. Jau čia prie pilnų stiklinių limonado nepakako uostymo, bet dar iš kiekvienos stiklinės turėjo ir paragauti ir su policininko pagelba persitikrinęs, jog tai yra limonadas, jį paliko... gerti svečiams, kurie už jį mokėjo pinigus ir už visa tai svečių neatsiprašė, bet baugino juos savo žiauriu žvilgsniu.

Nei policininkas, nei kiti valsčiaus ponai, kad jie turėtų teisę daryti kratą savininkui arbatinės jokio orderio neparodė ir kratos protokolo jokio nedarė. Savininką pil. Švaną iškratė, iškoliojo, o svečiams nuplovę savo smurglius į stiklines limonado ir išėjo sviruodami. Vadinasi atliko svarbų valstybinį darbą. Kažin ar šie valsčiaus galiunai visur panašiai daro, ar tik Radvilišky? Visgi laikas butų susiprasti valstiečiams, o tiems ponams prisilaikyti nuo skystimėlio, kuriems tas taip kenkia protui, savovališkumo, žiaurumo ir negerbimo savo piliečių. Sarmata, sarmata jums valsčiaus ponai.

Ten buvęs V. B.

RADVILIŠKIS.

(Nuo "Sandaros" specialio koresp.)

1924 m., liepos mėn. 6 d. čia buvo statoma sporto gegužinė 1) Perleidimas automibilio per stipruolį, nulaikymas ant stipruolio krutinės 20 žm., Kartelos ant stipruolio krutinės, Kalva, ir Prancuzų imtinės ir tt. Kas buvo nurodyta afišose, bet tvarka buvo labai prasta ir žmones labai erzino tvarkdariai kurie buvo visi šiauliai Radviliškio m., piliečius kolioja visokiais žodžiais "iš rusų sabornos literaturos" kas šauliam labai nepuikų taip kaip jie patys skaitosi patriotais, o patys kolioja piliečius duodami kam lazda per pečius kam kumščiu ir patys girti muša mažus vaikus 8 m. duoda vaikui ausin, kas nebuvo daroma nei prie caro laikų ką parodė dabartiniai musų šauliai.

Ir taip gi kas buvo paskelbta afišose taipgi nebuvo daroma visiNN neva 1) buvo nurodyta perleidimas automobilio per stipruolio krutinę su 7 žmonėmis o kaip reikėjo tai prisodino vietoje suaugusiųjų žmonių mažus vaikus po 8 metus ir du suaugusius apart to dar stipruoliui padėjo po apačia kokia 10 paduškų ir taipgi ant viršaus ir vėliau lentą dėl pervažiavimo automobilio automobilis buvo lengviausias keleivinis ant 3 žmonių "ford" po to perleido automobilį ko gali man regis ta stipruma išlaikyti kiekvienas jeigu dėtų po apačia ar iš viršaus paduškas. Ir taip-gi buvo atliekami ir kiti NN o paskutinis buvo francuzų imtinės Ir šaukė iš publikos stipruolį bet tuo laiku kaip tik nebuvo stipruoliu (nes jam buvo žinoma kad niekas neišeis) save pavisadino Lietuvos Čempionų vardu (Čempionas yra Leonas Mažeika Lietuvoje Radvilišky bet ne toks kaip Šalkauskas kad pasivadino) Tuokartu buvo L. Mažeika išvykes kur tai toliau iš Radviliškio tai francuzų imtynės taip ir liko neįvykdytos ir dar kiti numeriai kas yra matoma, kad toks stipruolis kaip Šalkauskas (Duonkepis ar barankų kepėjas) tai Radvilišky yra daug tokių Čempionų net už jį stipresnių bet pasitaikius proga kad nebuvo L. Mažeikos tai jisai ir pastatė Gegužinę tik piliečių išnaudojimui bet jėgos neparodė ir afišose buvo patėmyta tt. kokie tai NN taipgi matoma kad jis užmiršo parodyt (bet pinigus tai neužmiršo paimti). Taip ir baigėsi Gegužinė labai publika buvo nepatenkinta kad Lietuvos šauliai taip žiauriai koliojo piliečius ir mušo su lazdomis.

A. Burkauskas.
Radviliškis.

MOTERŲ SKYRIUS

28 METŲ AMŽIAUS MOTERIS

Prierašas Moterų Skyriaus Redakcijos.

Buvo moterims paduotas klausimas, ar moteris, sulaukus apie 28 metus amžiaus ir išgyvenus su vyru apie dešimt metų, pradeda jausti norą su juom persiskirti? Atsakydamos į tą klausimą moterys parodė dvejopų nuomonių, kurias su šiuom numeriu ir pradedame spauzdinti. Laiškų suplaukė gana daug, todėl reikės leisti per keletą Mot. Skyriaus numerių.

Žemiau seka moterų ir merginų laiškai. Tik gaila, kad nė viena jų nenori pasirašyti savo pavardės. Kitos net nė redakcijai jos nepridavė. Bet buvo ir tokių moterų, kurios maž-daug šitaip rašė: "Tik, Tamsta, neisduokite mano pavardės. Aš jaučiu didelį smagumą, kad galiu čia pasakyti tikrą teisybę apie savo likimą. Aš niekam dar nėsu apie tai pasiskundus. Man dabar lyg ir lengveliau kiek..."

Laiškai.

Rašo Pittsburgo "Dar nevedus": Aš labai stebiuosi, kad ana moteris nori pasiliuosuoti nuo vyro, sulaukus 28 metų. Aš nesuprantu dėl ko ji to nori. Aš esu 21 metų ir man rodos jau suprantu šį-tą apie gyvenimą. Aš tvirtai tikiu, kad apsivedus nenorėsiu išsižadėti vyro. Vyrai tokie brangus balandėliai.

Rašo "Norvudo peteliškė": Aš jau baigiu 19 metus ir dar neturiu vaikino. Bet vistiek aš nemanau, kad norėčiau jį palikti kartą pamylėjus. Vyrai tokie geri moterims; jie ir aiskrimo nuperka ir į šiovą nusiveda ir automobiliu pavažinėja. Aš niekada nėsu namie. Kiekvieną vakarą važiuoju ir važiuoju. O jei vyrai butų prasti... Aš manau, kad moterys niekada negali norėti vyro netekti...

Rašo "Brooklyno davatka": Ta moteris, ką skundėsi, tartum butų kalbėjus mano lupomis. Tikra teisybė. Aš jau baigiu penktą desėtką metų ir turiu užauginus vaikus. Aš neatsimeru gerai, kad budama 28, ar 29 metų amžiaus, aš pajutau, kad mano vyras man nusibodo. Mes tada gyvenome dar Lietuvoje. Tada aš pradėjau jam sakyti, kad važiuotų jis į Ameriką pinigų užsidirbti. Bet man ne taip rupėjo tie pinigai, kaip kad pabuvus kiek vienai. Bet kaip tik išvažiavo, tai tuojau pasidarė man ilga ir nesmagu. Vot, kažko truko ir truko. Netrukus pradėjau prašyti, kad ir mane atsiimtų į Ameriką. Atsiėmė ir dabar dar kartu tebegyvename. Taigi, aš manau, kad moteriai užeina toks noras, bet geriau butų jei jis neužeitų. Nes be vyro gyventi negalima. (Bus daugiau)

KITAS KLAUSIMAS.

Ta pati moteris, ką pirmiau skundės, kad nori pasiliuosuoti nuo vyro, kitam laiške kaip kam nors rašo šitaip: "Šiandie buvau mieste. Visą dieną vaikščiojau iš krautuvės į krautuvę nusipirkti skrybėlę. Bet atėjo vakaras, užsidarė krautuvės, o aš skrybėlės nenusipirkau. Nė kaip negalėjau išsirinkti. Jau dešimt metų kaip aš kankinuosi dėl to mažo daikto — skrybėlės. Kada buvau mergina, budavo nueinu ir tuojau nusiperku skrybėlę, nebuvo jokios bėdos. Dabar man jokia skrybėlė nepatinka.

Yra viena labai labai, be galo labai svarbi priežastis dėl ko moterys negali išsirinkti skrybėlės. Merginos išsirenka ją be vargo, bet moterys negali ir gana. Ne visos, tik kaip kurios. Kas žinote dėl ko tas yra? Taigi, kitas "Moterų Skyriuje" bus klausimas sekantis:

Kokia priežastis yra, kad kai kurios moterys negali išsirinkti skrybėlės?

Moterys ir merginos, visos bandykite atsakyti į tą klausimą, kaip kad padarėte į pirmiau paduotą. Jusų atsakymai tilps šiame skyriuje lygiai už trijų sąvaičių. Taigi, visos rašykite, nesisarmatinkite. Rašykite dėl ko jųs negalite skrybėlės išsirinkti, kokia tam priežastis jums matosi, ar kada pirmiau galėjote lengvai išsirinkti, kas jums padeda skrybėlę išsirinkti, ir ar lengviau, kada padeda ir taip toliau?

VĖJŲ SESERS NETIKĘ IŠVEDŽIOJIMAI.

Malonu matyti Moterų Skyrių "Sandaroje" atgaivintą, tik gaila, kad redaktorius patalpino tokį netikusį straipsnį No. 29-me, Vėjų Sesers rašytą. Kuri, matyt, nieko gero nenusimano, kaip tik palaidunų gyvenimu džiaugtis; nes pati pasisako, kad maino viešbučius kas savaitė ir tankiau. Toki raštai mums netinka, nes ten apkalbami nuotikiai tik papeikimo verti.

Straipsnio antgalvis užvardintas "Persiskyrimai," bet kalbama apie paleistuvius, kurie maino partnerius dienų skaičiuje. Taigi toki pavyzdžiai mums netinka. Jeigu V. S. neįstengia nieko geresnio mums suteikti, lai ne nepasirodo su "laisvos meilės" obalsiu.

Kaip nuo senų laikų yra ištvirkėlių gal ir ilgiems laikams bus, arba kol žmogaus protas užvaldys jausmus. Bet tai yra sunku pasakyti, nes prie gero labai lėtai einama, tik prie blogo tai sparčiai.

Kas link priežasčių vedusių porų atsiskyrimo, galima butų pasakyti labai daug, bet gal didžiausia, tai permaža supratimo linkui vienas kito pareigų. Kaip vyrai, taip moterys, sykį apsivedę sau įsivaizdina, kad tik, kaip jų protas diktuoja, taip turi buti ne paliekant antramjam jokių privilegijų. Kas ir sukelia gyvenime vedusių audras, ko galima išvengti, palaikant toleranciją vienas kito nuomonių ir joms pasikeičiant.

Šiaip pasitaiko vienam ir kitam, išvengiamų ir neišvengiamų klaidų, kurias reikia tinkamiausiu budu apeiti ir tolyn per gyvenimo bangas plaukiant, mokytis, vis geriaus vienas kitą pažinti ir nedaryti to, kas butų sau priešinga. **J. Mikalainienė.**

PUSRYČIAI MAŽAM VAIKUI.

Gerai išvirta košelė duodama vaikams ant pusryčių ir sykį kitu dienos laiku, paragina juos vartoti daugiau pieno.

Sunku duoti patarimus košelių virimui, nes jų yra visokių rušių, bet galima sakyti, kad nėra pavojaus ją pervirinant, bet yra didelis pavojus nedavirinant kiek reikia. Nekurie grudai reikalauja daugiau laiko virininui — kaip kukuružų grudai, kuriems reikia trijų valandų, o ryžiams užtenka pusvalandžio. Abelnai, cieli grudai reikalauja ilgiau virinti, neg sumalti. Nekurie yra dalinai apvirinti kada juos perkame, kaip avižiniai grudai. Bet jei vaikams duodami reikia virti mažiausiai valandą.

Avižinius, kukuruzinius ir kitus tam panašius grudus, galima tuojaus dėti šaltam vandenin ir virti, ir toks budas geresnis, negu dėti juos karštan vandenin, kuomet iš jų pasidaro kleckai.

Kiek vandens vartoti priklauso nuo grudų. Puodeliui avižinių grudų reikia keturių puodelių vandens, ir ryžiams trijų puodelių.

Lygus druskos šaukštelis vienam puodukui abelnai gerai, bet reikia išmėginti, nes nenusudžius kiek reikia, dažnai priveda vaikus nemėgti jokių košelių.

Bile košelę galima ir piene virti. Skystas pienas be smetonos gali buti vartojamas. Ryžiai gali suimti net šešis pieno puodelius verdant juos išlėto. Ryžiai taip virti, turi tiek pat maisto kiek pusė svaro jautienos.

L. B.

ŽIRKLĖS VIRTUVĖJ.

Vidutinio didumo žirklės kabančios tinkamoj vietoj virtuvėj, yra didelė pagalba. Štai keletas patarimų, kur jas galima naudoti, sulyg Jungtinių Valstybių Agrikulturos Departamento.

Sukarpymui šaltos mėsos į mažus gabalėlius.

Sukarpymui salierų ar žalių pipirų į mažus šmotelius.

Sukarpymui kopustų ir kt.

Sukarpymui razinkų ir datulių (dates).

Iškirpimui vidurinės plėvelės iš grapefruito.

Nukarpymui akių nuo šviežaus ananaso (pineapple).

Nukarpymui skuros nuo lašinių.

Kiekvieną sykį vartojant žirkles reikia gerai nuplauti ir nušluostyti. L. B.

AMERIKOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Norinti Važiuoti Lietuvon ar Kitas Šalis Prašome Kreiptis į Mus Agenturą.
Laivakortes Parduodame ir Parupiname Viską kas tik Reikia Kelionei.
Patarnavimą Gvarantuojame

Iš New Yorko Laivai išplaukia sekančiomis dienomis:

MAURETANIA Rugp. 20
AQUITANIA Rugp. 27
BERENGARIA Rugs. 3

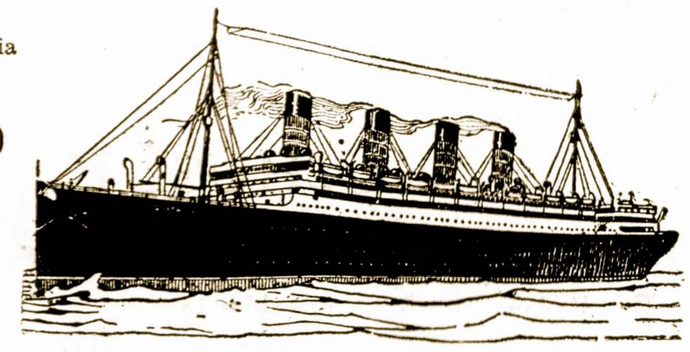

Iš Bostono Laivai išplaukia sekančiomis dienomis:

SCYTHIA Rugp. 24 d.
SAMARIA Rugs. 6 d.
COLUMBIA Rugs. 13 d.

Pinigus Persiunčiame Amerikos Dolariais Lietuvon ir Vilniaus Akupuotan Kraštan, Taipgi Siunčiame Rusijon, Lenkijon, Vokietijon ir kitur. Visais Reikalais kreipkites

Sandara

V. M. ČEKANAUSKAS, Agenturos Vedėjas

327 E Street So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408

1924

"KANKLĖS" nemano paliaut ėjusios ir to dėlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus —1922-3-4 m.
TREJŲ METŲ "KANKLĖS" spauzdinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (papiginta kaina), už DU DOLERIU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalėdas.
Piningus siųst pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,

Laisvės Alėja, 60, KAUNAS, Lithuania.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintem kainem, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.

BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $245,587.90 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dvynai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabinėdamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

SANDARIEČIŲ EKSKURSIJA

Labai pavyko. Žmonių prisirinko virš 900, pilnas laivas. Diena buvo graži.

A. L. T. Sandaros 7 kp. praeitą nedėldienį turėjo ekskurciją laivu Dansonia. Į laivą sutelpa 1000, yra didelė salė šokimui. Todėl jaunimo, merginų ir vaikinų, ant laivo rados labai daug. Nuvažiuojant visi jaunieji šoko, o senesni šiaip sau žiurėjo į besisiubuojančias marias ir gėrėjosi maloniu marių oru. Pasiekus salą vėl žmonės linksminosi laipiojo po kalnus ir pakalnes, kalbėjosi susėdę ant stataus marių kranto.

Kaip dvi muzika vėl pradėjo grajyti. Jaunimas tai šoko, tai vaikščiojo po kalnus iki vakarui, kol laivas buvo gatavas plaukti atgal. Grįžtant šokiai tęsės iki pat namų. Kas turėta parduoti: tonikas, valgiai, viskas išsibaigė apie ketvirtą valandą. Daiktų paimta permažai. Manoma, kad paliks kuopai gerokai pelno.

Ekskursantai, kaip seni taip jauni, visi buvo pasitenkinę. Šian ir ten girdėjosi žmones kalbant: "Sandariečiai, tai visur Sandariečiai. Ar pikniką, ar ekskursiją surengia, tai smagu ir pažiurėti." Daugelis žingeidavo ar dar surengs Sandariečiai daugiau tokių ekskursijų šiemet. Senesnieji stebėjosi, iš kur galėjo taip daug jaunų vaikinų ir merginų prisirinkti. Bostone jų taip daug rodos nėra. Bet, žinoma, iš kitų miestų daugelis buvo atvažiavę.

Rep.

ŽUVIS ĮKANDO.

Sandariečių ekskursijoje ant salos nuvažiavus, daugelis ėjo maudytis. Besimaudant p-lei A. Galiniutei žuvis įkando į ranką. Manoma, kad "sunfish." žaizda nepavojinga.

MOTERŲ IR MERGINŲ IŠVAŽIAVIMAS.

Sandarietės moterys ir merginos nutarė tikrai pasirodyti. Nagi, jos rengia išvažiavimą šią nedėlią, geriau pikniką, nes sako, kad ten bus visko. Jos tvirtina, kad suvažiuos žmonių ne tik iš Norwoodo ir Bostono, bet dar iš Lowell, Worcester, Newton ir kitų apielinkės miestukų. Sako, merginos ir vaikinai eisią į lenktynes. Vieni ir kiti žada nusisamdyti trokus ir žiurėti, kurių bus daugiau prisėdę. Mat, merginos nori pasirodyti, kad jų yra daugiau Bostone ir apielinkėj. Bet jauni vyrai jau organizuojasi iki vienam važiuoti į Sandariečių moterų ir merginų pikniką, kuris bus ant Finų farmos. Norwoode, šio mėnesio 17 d. Pamatysime kas ten tokio didelio bus, kad jau visi pasirengę važiuoti.

SVEČIAI.

"Sandaros" administracijoj lankės Ant. Žimkus iš New Haven, ir Stasys Petravičius, iš Worcester. Abudu geri Sandaros veikėjai ir rėmėjai.

LIUTAS RAŠO IŠ PALANGOS.

A. L. T. S. prezidentas Liutas rašo Sandaros sekretoriui iš Palangos:

"Siunčiam Tamstai daug labųjų dienelių iš Palangos. Esame visi sveiki. Ekskursija gerai pavyko. Apie panedėlį busime Kaune. Kaip gausiu laiko, parašysiu.

J. W. Liutas."

Massachusetts legislatura nuskyrė sveikatos komitetą, kuris bandys susisiekti su biednomis šeimynomis ir patirti jų gyvenimo bei sveikatos padėtį.

DIDŽIAUSIA AUKA SIMANO DAUKANTO MOKYKLAI.

Gerbiamas ANTANAS IVAS,
A. L. T. Sandaros izd., visiem gerai žinomas kaipo nejudinamo turtų pardavėjas paaukavo 50 dolerių palaikymui mokyklos. Tas mums parodo, kad gerb. Ivas prijaučia kulturingiems darbams, aukodamas tokias dideles aukas. Todėl aš prašyčiau ir kitų biznierių nepamiršti paremti viršminėtą mokyklą. Siųsdami auką čekiu siųskite Simono Daukanto Mokyklos vardu.

Raštininkas **Bronis Kontrimas.**
120 Marine Road,
South Boston, Mass.

SUSIRINKIMAS.

A. L. T. Sandaros 7-tos kuopos susirinkimas įvyks Seredoj Rugpiučio 13-tą dieną savoj svetainėj, 327 E Street kaip 7:30 val. vakare. Prašome visus narius atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus labai svarbus. Taipgi draugai nepamirškite pakviesti savo draugus bei pažįstamus ateiti ir prisirašyti prie kuopos.

Rašt. S. Naudžiunas.

SVEČIAI.

Praeitą pėtnyčią "Sandaros" redakcijoj lankės p. V. Poška, "Darbo" redaktorius. Jisai atvyko į Bostoną ant keleto dienų siuvėjų reikalais.

Panedėlį redakciją aplankė gerb. kun. Milukas, kuris renka Amerikoj rekordus iš lietuvių veikimo. Kun. Milukas išrodo labai energingas, plačių pažiurų žmogus ir geras patriotas, ne toks kaip kiti musų kunigėliai.

Tą pačią dieną aplankė redakciją gerb. Antanas Olekna iš Cambridge. Jisai yra atkeliavęs iš Pietinės Amerikos, kur yra baigęs ukių technikos mokslą. Daug ko papasakojo iš Pietinės Amerikos gyvenimo.

Administracijoj lankės ponai Juozas ir Anelė Ramonai iš Amsterdam, N. Y. Ir G. Levišauskas, uolus Sandaros veikėjas iš Hardfordo, Conn.

ADV. RASTENIS SUGRĮŽO.

Susibėgus svarbesniems Sandaros Centro Valdybos reikalams, Adv. Nadas Rastenis sugrįžo nuo farmų iš Waterbury, Conn., kur leido atostogas. Gerb. Rastenis atroro diktesnis ir, sakos, turėjęs labai gerų laikų pas ponus Devenius.

JUODGUDIS IR NAUDŽIUNAS.

Juodgudis ir Naudžiunas buvo Sandariečių ekskursijos gaspadoriai — vadai. Ačiu jų pasidarbavimui, ekskursija labai pavyko.

Didelis Barganas.

2-jų šeimynų stubt Watertown'e apie septynius metus senumo su visais šios mados įtaisymais, garo šiluma, elektros šviesa, Sun Parke, vieta garage'ui, kaina tik $9,300.00, įnešti $2,000. Norėdami daugiau žinių, kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,
Tel. S. B. 2340.
395 Broadway, So. Boston, Mass

PARSIDUODA

Dorchester, 4 šeimynų namas, su dviem štorais, savininkas išvažiuoja tai nori greitai parduoti. Klauskite platesnių informacijų per laišką arba ypatiškai nuo 8 val. vakare per telefoną: Roxbury 2798-W.

AUG. BUNDORIS,
45 Thornton St.,
Roxbury, Mass.

PARSIDUODA

3 šeimynų, 18 kambarių namas, visi įtaisai (improvements) geriausioj vietoj arti jurių, karų ir South Bostono; prekė tik $10,000 ir $2000 ar mažiau įnešti; geros rendos, atsišaukite kogreičiausia pas

A. IVAS,
361 Broadway, So. Boston, Mass

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Kam Naudoti Castor Oil Kad
TAK-A-LAX
Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.
MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

PARSIDUODA NAMAI

2 šeimynų ir vieno štoro namas, šale to 2 maži štoreliai, atskiram name, ir 4 kambarių grintelė, prie to yra virš 5500 pėdų žemės pačiam Centre South Bostono.

Metinė randa įplaukia virš $1400. Didžiajam štore per virš 10 metų buvo prosernė ir mėsinyčia, bet dabar tuščia, tad nupirkus galima but tuojaus biznį pradėt. Prekė žema išlygos Lengvos.

Pirmu kartu parsiduoda nuo originališko savininko, kuris laikė nuo pat namų pastatymo. Pasinaudokit šia proga, dėl platesnių informacijų kreipkitės į

A. REYNOLDS,
6 BEACON ST., BOSTON, MASS.

Telefonas Haymarket 5840 arba vakarais galite rasti K. Šidlausko Aptiekoj.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Musų Restorante gaminami visoki valgiai. Musų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvius užeiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks,
Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

STOGDENGIS.
(Rooferis)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš Ivaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaipo patyrusi stogdengį.

MARTIN ROOFING CO.
361 Broadway, So. Boston, Mass
A. Ivas Real Estate Ofise.
Tel. So. Boston 0605.

NAUJAS
Išpardavimas
Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civilikas ir kriminalikas; padarė visokius dokumentus prie įsikūrimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. H. M. Landau
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
18 Chambers St., Boston.
Tel.: Haymarket 1436.
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškų ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 4
Vakarais 6 iki 8.
536 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS
Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:
P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,

ATIDAROME!
Lietuviai Didelę Drabužių Krautuvę
Rugpiučio 16 d., 1924 m.

Gerb. vietos ir apielinkės lietuviai:— Šiuomi pranešame, kad atidarant šią naują drabužių Krautuvę darome didžiausį išpardavimą nupigintomis kainomis. Taipgi darom siutus ant užsakymų pagal naujausios mados.

BROADWAY TAILORING CO.
412 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Didelis IŠVAŽIAVIMAS
Rengia A. L. T. Sandaros 7 ir 78 Kuopos
Nedėlioje
Rugpiučio-Aug. 17, 1924
Finų Parke
NORWOOD, MASSACHUSETTS

Dainuos "Gabijos" Vyrų Kvartetas ir Simano Daukanto Mokyklos Vaikų Choras Po Vadovyste Z. Neviackienės

Gerb. Lietuviai ir Lietuvaitės! Nepraleiskite progą dalyvauti šiame išvažiavime, kuris bus vienoj iš gražiausių vietų FINŲ PARKE. Bus visokių žaidimų bei pasilinksminimų. Užtikrinam, kad busit patenkinti šituo išvažiavimu.

Šio Pikniko likęs pelnas bus skiriamas Sandaros Centro naudai. Tat kviečiame visus apielinkės Sandariečius dalyvauti ir paremti šį Pikniką.

KELRODIS: Važiuokit per Norwoodą Washington St., gaukit Walpole St., ir pavažiavę gausit Fisher St., kuriuomi privažiuosite iki Pikniko vietos. Su pagarba KOMITETAS.